

ปัจจัยกำหนดปริมาณสินค้าธนาคารออมสินเขตลพบุรี

นางปิยพร พานทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2552

Factors Determine Loans of the Government Savings Banks in Lop Buri Zone

Mrs. Piyaporn Pantong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

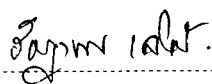
School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

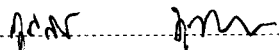
2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ บัญญัติกำหนดปริมาณสินค้าเชื้อธนาการออมสินเขตลพบุรี
ชื่อและนามสกุล นางปิยพร พานทอง
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกคานนท์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

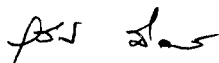

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกคานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กุลลินี มุทธากลิน)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 23 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารออมสินเขตลพบุรี

ผู้ศึกษา นางปิยพร พานทอง **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ รัชฎาพร เลิศโกคานนท์ **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทั่วไปและสินเชื่อของธนาคารออมสิน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 4 ของปี 2547 ถึงไตรมาส 3 ของปี 2552 ที่ได้รวบรวมโดยธนาคารออมสินภาค 4 ได้แก่ ข้อมูลปริมาณเงินให้สินเชื่อ ปริมาณเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินและหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณเชิงซ้อน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ลักษณะทั่วไปและสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีทุกสาขามีอัตราการขยายตัวของสินเชื่อเพิ่มขึ้นและมีผลการดำเนินงานปริมาณสินเชื่อคงเหลือเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2549 ถึงปี 2551 ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นแหล่งเงินออมและแหล่งให้สินเชื่อแก่ภาครัฐบาลและภาคเอกชน และในการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินสามารถก่อให้เกิด การลงทุน การจ้างงาน และการบริโภค ซึ่งส่งผลให้เกิดความเจริญเติบโตแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี คือ ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี สภาพคล่องของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ สภาพคล่องของธนาคารออมสิน ปัจจัยที่มีอิทธิพลรองลงมาตามลำดับ คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

คำสำคัญ ปริมาณสินเชื่อ ธนาคารออมสิน เขตลพบุรี

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเอื้อเฟื้อและความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกคานนท์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ให้สมบูรณ์มากที่สุด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรัชญ์ ปราบปรปักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็น อาจารย์ที่ปรึกษา ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. (นครสวรรค์) ที่ได้ให้คำปรึกษาในการเรียนชุดวิชาต่าง ๆ จนครบตามหลักสูตรของการศึกษา

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และคณาจารย์ประจำ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา การทางด้านเศรษฐศาสตร์แก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ให้ความ ช่วยเหลือเป็นอย่างดี เพื่อน ๆ พี่น้องเศรษฐศาสตร์ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. (นครสวรรค์) ที่ให้ความ ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเสมอมา

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณธนาคารออมสินที่ได้มอบทุนการศึกษาระดับปริญญาโท ภายในประเทศ ประจำปี 2550 ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ อีกทั้งผู้ศึกษายังได้รับความร่วมมือเป็น อย่างดีจากเพื่อนพนักงานธนาคารออมสินในการขอใช้บริการข้อมูลจากธนาคารออมสินเขตลพบุรี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้ผู้สนใจศึกษาทั้งปวง และความ ผิดพลาดอันพึงมีในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ปิยพร พานทอง

มีนาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทางทฤษฎี	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 ลักษณะทั่วไปและสินเชื่อนาการออมสิน	34
ประวัติและวิวัฒนาการธนาคารออมสิน	34
การดำเนินงานของธนาคารออมสิน	36
สินเชื่อของธนาคารออมสิน	46
เกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน	50
การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	52
บทที่ 4 วิธีดำเนินการศึกษา	54
รูปแบบการศึกษา	54
แหล่งข้อมูล	55
กรอบแนวคิดในการศึกษา	55
แบบจำลองและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการศึกษา	58
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุป	64
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	74
ตารางข้อมูลสำหรับใช้ในการประมวลผล	76
การประมวลผลข้อมูล	78
ประวัติผู้ศึกษา	79

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ปริมาณสินเชื่อบรวมและปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสิน	4
ตารางที่ 2.1 ปริมาณสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อของธนาคารออมสิน	5
ตารางที่ 3.1 ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	45
ตารางที่ 5.1 ปริมาณเงินฝากและปริมาณสินเชื่อของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรี	58
ตารางที่ 6.1 สรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับปริมาณสินเชื่อธนาคารออมสินเขตลพบุรี	66

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 อุปทานของสินเชื่อ	10
ภาพที่ 2.2 อุปสงค์ของสินเชื่อ	11
ภาพที่ 2.3 อุปสงค์ อุปทานและดุลยภาพของตลาดสินเชื่อ	12
ภาพที่ 2.4 อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง	13
ภาพที่ 2.5 ลักษณะของเส้นอุปทานของเงินให้กู้	14
ภาพที่ 2.6 ลักษณะของเส้นอุปสงค์ของเงินให้กู้	14
ภาพที่ 2.7 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของการให้กู้	15
ภาพที่ 2.8 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง	17

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษาภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เผชิญกับวิกฤตการณ์ทางการเงินครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ของประเทศในปี 2540 รัฐบาลที่ได้รับการเลือกเข้ามาบริหารงานในแต่ละยุค แต่ละสมัย ได้นำมาตรการทางด้านการเงิน การคลัง นโยบายด้านรายได้ นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน และนโยบายอื่น ๆ อีกหลายด้านมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ผลจากการดำเนินการได้ทำให้เศรษฐกิจของประเทศฟื้นตัวและขยายตัวมาได้ในระดับหนึ่ง จนกระทั่งในปลายปี 2547 (ต้นปี 2548) ได้เกิดปัญหาทางการเงินเมืองขึ้นในประเทศ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเผชิญกับปัญหาและเศรษฐกิจขยายตัวช้าลง จนในปี 2550 ได้กลับเข้าสู่การถดถอยอีกครั้งหนึ่ง โดยมีสาเหตุหลักมาจากวิกฤตการณ์ทางการเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “แฮมเบอร์เกอร์ไครซิส”

ปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงินดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ภาคการส่งออก และภาคการท่องเที่ยวที่เคยทำรายได้หลักของประเทศ ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก ประกอบกับปัญหาการเมืองในเรื่องการแบ่งแยกพรรคพวกกันยังไม่มีข้อยุติ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยได้รับผลกระทบดังกล่าว โดยอัตราการเติบโตได้ชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2551 มีการขยายตัวของเศรษฐกิจเพียงร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับตัวเลขในปี 2550 ซึ่งมีอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจร้อยละ 4.9 จากการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) คาดการณ์ว่าหากปัจจัยบวกทางเศรษฐกิจยังทรงตัวและไม่มีปัจจัยที่เลวร้ายไปกว่านี้ในปี 2552 เศรษฐกิจของประเทศจะมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น

จากตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ขยายตัวลดลงอย่างต่อเนื่องดังกล่าว ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ต่างเตรียมการในด้านต่าง ๆ เพื่อจะรับมือกับปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในส่วนของภาครัฐ การแก้ไขปัญหาจะต้องมองดูในองค์รวมของทั้งระบบ โดยจะต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการกำหนด แผนนโยบาย กำหนดเป้าหมาย และจัดเตรียมแนวทาง มาตรการต่าง ๆ ไว้ในการดำเนินการ สำหรับภาคธุรกิจเอกชนจะนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวเลขภาพรวมของเศรษฐกิจมาใช้ในการวางแผน และจัดเตรียมกลยุทธ์ของธุรกิจก่อนการตัดสินใจดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการของ

หน่วยงานสอดคล้องกับผลการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งหวังในด้านผลกำไร และให้สามารถแข่งขันกับธุรกิจอื่น ๆ ได้

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินที่มีการดำเนินงานในลักษณะตอบสนองนโยบายของรัฐบาลตั้งแต่เริ่มจัดตั้งธนาคาร จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจของประเทศในระยะที่ผ่านมาทำให้ธนาคารออมสินได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการดำเนินงานในการให้บริการเรื่อยมาจนจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ธนาคารออมสินได้มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการเป็นสถาบันการเงินที่มั่นคงเพื่อการออม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะเศรษฐกิจฐานราก ในปัจจุบันธนาคารออมสินนับเป็นสถาบันการเงินหนึ่งในหลาย ๆ สถาบัน ที่มีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมของประเทศด้วย ในปี 2552 ธนาคารออมสินได้เปลี่ยนแปลงและพัฒนาระบบการดำเนินงานเพื่อให้ปรับตัวรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป รูปแบบการให้บริการของธนาคารมีความทันสมัยและครบวงจรมากขึ้น จะเห็นได้จากบริการที่ให้แก่ลูกค้า นอกจากบริการรับฝากเงินซึ่งเป็นรูปแบบการออมในอดีตที่มุ่งที่ฐานรากของประชาชน และการจำหน่ายสลากออมสินแล้ว ธนาคารยังได้ให้บริการรับฝากเงินในรูปแบบใหม่ ๆ และให้บริการสินเชื่อโดยทั่วไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่นเดียวกับสถาบันการเงินอื่น ๆ บริการด้านสินเชื่อ ประกอบด้วย เงินให้กู้ยืมแก่ส่วนราชการและนิติบุคคล สินเชื่อรายย่อยและสินเชื่อเบิกเงินบัญชี ซึ่งประกอบไปด้วย การให้สินเชื่อเคหะ สินเชื่อสวัสดิการ สินเชื่อไทรทอง สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อสุขสันต์ สินเชื่ออุทกภัยและวินาศภัย สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อย สินเชื่อธุรกิจห้องแถว สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ สินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

ธนาคารออมสินได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของธนาคารไว้ 4 ด้านหลัก คือ

1. การเพิ่มและขยายธุรกรรมทางการเงินที่หลากหลาย โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้มีความหลากหลายครบวงจรสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นความทันสมัยและใช้เทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานในการให้บริการ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management : CRM) เพื่อสนับสนุนการขายผลิตภัณฑ์ และให้บริการที่ตรงและเหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2. การส่งเสริมการออมและการสร้างวินัยทางการเงิน โดยขยายการเปิดธนาคารโรงเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธ์ภาพกับโรงเรียนและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสร้างโอกาสทางการศึกษาในอนาคตสำหรับเยาวชนที่รักการออม ส่งเสริมและรณรงค์การออมผ่านสื่อทุก

รูปแบบรวมทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในวาระสำคัญร่วมกับหน่วยงานในส่วนกลางและองค์กรท้องถิ่น

3. การเพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารทรัพยากรบุคคล กระบวนการธุรกิจ กระบวนการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารจัดการภายใน เพื่อให้สามารถสนับสนุนการตลาด การให้บริการและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น รวมถึงเชื่อมโยงกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงานกับระบบ Balanced Scorecard (BSC) ตามแนวคิด EVM และระบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับธนาคารอย่างต่อเนื่อง

4. การเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานรากตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการให้สินเชื่อเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าชั้นดีและวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมความรู้และฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการ ร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดชุมชน พร้อมทั้งรณรงค์และเผยแพร่แบบอย่างการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนและกลุ่มองค์กรชุมชน ผ่านสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติจริง

การดำเนินงานของธนาคารออมสินในปัจจุบันได้เป็นไปตามแนวทางหลัก 4 ประการข้างต้น ทำให้กิจการของธนาคารมีความทันสมัยครบวงจรมากขึ้น นอกจากลูกค้าที่เป็นฐานรากของธนาคารจะมาใช้บริการเพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังมีลูกค้าที่เป็นธุรกิจเอกชน รวมทั้งส่วนราชการ มาใช้บริการต่าง ๆ รวมทั้งบริการในด้านสินเชื่อของธนาคารเพิ่มขึ้น

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ในหลายสถาบันที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งระดมเงินออมและแหล่งให้สินเชื่อแก่ภาคเอกชนและภาครัฐ การให้สินเชื่อของธนาคารมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยเพิ่มจาก 141,636 ล้านบาท ในปี 2541 เป็น 545,398 ล้านบาท ในปี 2551 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1.1 และตารางที่ 1.2 ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการสินเชื่อเพิ่มสูงขึ้น อันก่อให้เกิดการลงทุน การบริโภคและการจ้างงาน ส่งผลให้เกิดความเจริญเติบโตต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางที่ 1.1 ปริมาณสินเชื่อรวมและปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสิน ในปี 2541-2551

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ปริมาณสินเชื่อรวม	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	ปริมาณเงินฝาก รวม	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
2541	141,636	-	334,001	-
2542	125,926	(11.09)	377,682	13.08
2543	148,735	18.11	422,417	11.84
2544	228,970	53.94	483,272	14.41
2545	264,209	15.39	522,542	8.13
2546	286,036	8.26	554,175	6.05
2547	346,317	21.07	580,229	4.70
2548	397,463	14.76	583,251	0.52
2549	431,946	8.67	614,233	5.31
2550	469,638	8.72	643,946	4.83
2551	545,398	16.13	702,479	9.09

ที่มา : ธนาคารออมสิน รายงานประจำปี 2541-2551 กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1.2 ปริมาณสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อของธนาคารออมสิน ปี 2547-2551

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทสินเชื่อ	2547	2548	2549	2550	2551
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	104,293 (30.11)	111,415 (28.03)	116,940 (27.07)	115,781 (24.65)	115,402 (21.16)
สินเชื่อบุคคล	75,951 (21.93)	76,351 (19.21)	83,569 (19.35)	87,713 (18.68)	95,110 (17.44)
สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่	9,126 (2.64)	18,051 (4.54)	24,859 (5.76)	24,322 (5.18)	28,679 (5.26)
สินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม	19,408 (5.60)	23,607 (5.93)	27,102 (6.27)	30,126 (6.41)	32,398 (5.94)
สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน	95,297 (27.52)	106,527 (26.81)	130,753 (30.27)	160,464 (34.17)	189,739 (34.79)
สินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ	42,242 (12.20)	61,512 (15.48)	48,723 (11.28)	51,232 (10.91)	84,068 (15.41)
รวม	346,317 (100)	397,463 (100)	431,946 (100)	469,638 (100)	545,398 (100)

ที่มา : ธนาคารออมสิน รายงานประจำปี 2547-2551 กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนต่อปริมาณสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อของธนาคาร

ปัจจุบันธุรกิจการให้สินเชื่อในตลาดของสถาบันการเงินต่าง ๆ ได้มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นมาโดยลำดับ และเนื่องจากการดำเนินงานธุรกิจด้านสินเชื่อได้สร้างรายได้ให้กับผู้ดำเนินการธุรกิจค่อนข้างมาก จึงทำให้ธุรกิจที่ดำเนินการให้สินเชื่อมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ทั้งสถาบันการเงินที่เป็นธุรกิจเอกชนของไทยและของต่างประเทศ รวมถึงสถาบันการเงินของรัฐ ในการดำเนินการธุรกิจของสถาบันการเงินต่าง ๆ จะมุ่งเน้นในด้านความพึงพอใจของลูกค้า โดยธุรกิจสถาบันการเงินต่าง ๆ ต้องปรับรูปแบบ กลยุทธ์ในการดำเนินการให้มีความหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า สถาบันการเงินต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุง การ

ให้บริการให้มีความทันสมัย สะดวกสบาย รวดเร็ว เพื่อให้ตอบรับและสนองตอบความต้องการของ ลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทันสมัย

นอกจากเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางด้านรายได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักที่สำคัญในการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารแล้ว การให้บริการสินเชื่อของธนาคารและสถาบันการเงินต่าง ๆ ยังเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วย ทั้งนี้เพราะเป็นแหล่งเงินทุนที่ภาคธุรกิจเอกชนจะนำไปใช้ในการขยายการลงทุนในกิจการด้านต่าง ๆ และเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมไปข้างหน้า และการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมไปข้างหลัง (Backward & Forward Linkage Industry) ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัว การขยายตัวดังกล่าวจะส่งผลให้ครัวเรือนมีรายได้ที่จะนำไปใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน และรายได้ส่วนที่เหลือยังสามารถเก็บออมไว้เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนต่อไป การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะส่งผลให้ภาครัฐมีรายได้จากเงินภาษี และรายได้ในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มขึ้นซึ่งจะทำให้ประชาชนในประเทศมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า การศึกษาปัจจัยที่มีส่วนกำหนดปริมาณสินเชื่อของสถาบันการเงินเป็นตัวแปรและปัจจัยที่สำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสถาบันการเงินของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการให้ประสานสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของภาครัฐ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาดังกล่าว โดยผู้ศึกษาสนใจที่จะทำการศึกษาดังกล่าว กำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาถึงลักษณะทั่วไปและสินเชื่อของธนาคารออมสิน
- 2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตจังหวัดลพบุรี

3. สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ได้มีการกำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปร ดังต่อไปนี้

- 3.1 ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี
- 3.2 ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับสภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

3.3 ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน

3.4 ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อรวมทุกประเภทของธนาคารออมสินในเขตจังหวัดลพบุรี ธนาคารออมสินในเขตจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ธนาคารออมสินสาขาลพบุรี สาขาโคกกระทิง สาขาโคกสำโรง สาขาบ้านหมี่ สาขาพัฒนานิคม สาขาลำน้ำราชนา สาขาเวียงสระแก้ว สาขาท่าวัง และสาขาหนองม่วง ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (Secondary data) ประเภทอนุกรมเวลา (Time series data) รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 4 ของปี 2547 ถึงไตรมาส 3 ของปี 2552

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การให้สินเชื่อ (Lending) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เงินกู้ (Loans) และเงินกู้เบิกเกินบัญชี (Overdrafts)

เงินกู้ (Loans) เป็นการให้กู้ยืมเป็นเงินก้อน โดยธนาคารอาจจ่ายเงินให้แก่ผู้กู้ครั้งเดียวเป็นเงินก้อน หรือจะจ่ายเป็นงวด ๆ ตามที่ธนาคารกำหนด ซึ่งการจ่ายเป็นงวด ลักษณะนี้เป็นการจ่ายตามงวดประเภทการปลูกสร้างของสินเชื่อเคหะ ในกรณีปลูกสร้างอาคารบนที่ดินของตนเองหรือของกลุ่มสมรส ซึ่งธนาคารจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้เงินของผู้กู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ การผ่อนชำระหนี้จะเป็นการผ่อนชำระหนี้รายเดือน ระยะเวลาในสัญญาเงินจะทำการกำหนดระยะสั้นภายใน 1 ปี ระยะปานกลางภายใน 3-5 ปี และระยะยาวภายใน 10-30 ปี

เงินกู้เบิกเกินบัญชี (Overdrafts) เป็นการให้กู้ยืมเงิน โดยธนาคารจะกำหนดวงเงินให้แก่ผู้กู้ซึ่งใช้บริการบัญชีกระแสรายวัน ผู้กู้สามารถเบิกเงินภายในวงเงินที่กำหนดไว้ได้ การกู้เงินประเภทนี้ส่วนใหญ่ผู้กู้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการต่าง ๆ เนื่องจากผู้กู้สามารถใช้เช็คในการสั่งจ่ายเงินได้

5.2 สินเชื่อส่วนบุคคล หมายถึง สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อเพื่อการซื้อ/สร้าง/ซ่อมแซม บ้าน ทาวน์เฮาส์ อาคารพาณิชย์ อาคารชุดหรือแฟลตและอาคารพาณิชย์เพื่ออยู่อาศัย เพื่อการศึกษา เพื่อการเดินทาง และการท่องเที่ยว เพื่อซื้อสินค้าและบริการ อุปกรณ์บริโภคส่วนบุคคลและเพื่อการเดินทางไปต่างประเทศ

5.3 สินเชื่อภาคเอกชน หมายถึง สินเชื่อที่ธนาคารออมสินให้แก่บุคคลทั่วไปทั้งประเภทเงินกู้(Loans) และประเภทเงินกู้เบิกเกินบัญชี (Overdrafts) ประกอบด้วย สินเชื่อบุคคล หรือส่วนบุคคล สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อนโยบาย และสินเชื่อพนักงาน

5.4 สินเชื่อภาครัฐ หมายถึง สินเชื่อที่ธนาคารออมสินให้กู้ในลักษณะเป็นโครงการแก่รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานราชการ และนิติบุคคลต่าง ๆ

5.5 อัตราดอกเบี้ย หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (Minimum Loan Rate – MLR) ของธนาคารออมสิน ซึ่งสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารออมสินส่วนใหญ่ใช้อัตราดอกเบี้ยอิงกับอัตราดอกเบี้ย MLR ของธนาคาร ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวกำหนดจำนวนงวดที่ต้องผ่อนชำระ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น จำนวนเงินงวดที่ผ่อนชำระก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย ส่วนใหญ่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีอัตราที่สูง ผู้กู้จะมีความต้องการสินเชื่อลดลง แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ ผู้กู้จะมีความต้องการสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น

5.6 ปริมาณเงินฝาก หมายถึง เงินฝากประเภทกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารออมสิน นำมาหารายได้โดยการปล่อยสินเชื่อ เมื่อปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น จะทำให้ธนาคารมีเงินทุนในการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีส่วนกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งสามารถนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์กำหนดนโยบายและทิศทางการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินต่อไป

6.2 ทำให้ทราบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตจังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนทั้งแนวคิดทางทฤษฎีและ ส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขต ลพบุรี ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนเกี่ยวกับ ความหมายและลักษณะของสินเชื่อ รวมทั้งแนวคิดทาง ทฤษฎีต่าง ๆ ได้แก่ ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Funds Theory) ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพ คล่อง (Liquidity Preference Theory) ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยคลาสสิก (The Classical Theory of the Interest Rate) ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization Theory) ทฤษฎีอุปทานของ เครดิตใหม่ (The supply of new credit) รวมทั้งได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

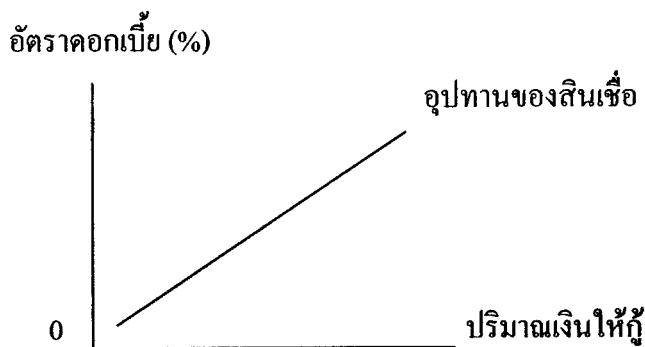
1.1 ความหมายและลักษณะของสินเชื่อ

เนื่องจากหน่วยเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจนั้นอาจมีลักษณะการใช้ทรัพยากรที่ไม่ สมดุลกัน กล่าวคือ หน่วยเศรษฐกิจอาจมีความต้องการใช้สินค้าและบริการที่มากกว่าทรัพยากรที่มี ณ ปัจจุบัน ในขณะที่บางหน่วยเศรษฐกิจอาจมีทรัพยากรเหลือใช้เกินความต้องการ ดังนั้นหาก มีการโอนทรัพยากรส่วนที่เหลือใช้ ไปให้กับผู้ที่มีความต้องการที่จะใช้ทรัพยากรและก่อให้เกิด ประโยชน์ได้ โดยตกลงว่าจะมีการชำระคืนให้กับเจ้าของเดิมในอนาคต การจัดสรรการใช้ทรัพยากร ในระบบเศรษฐกิจก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในทางกฎหมายอาจเรียกหน่วยเศรษฐกิจที่ได้รับ ทรัพยากรนี้ว่า ลูกหนี้ ซึ่งมีภาระหนี้สินเกิดขึ้น และเรียกหน่วยเศรษฐกิจที่ให้ยืมทรัพยากรว่า เจ้าหนี้ หรือเป็นผู้ให้สินเชื่อ

ดังนั้น **สินเชื่อ** หมายถึง อำนาจในการเข้าถึงทรัพยากร โดยสัญญาว่าจะชดใช้คืนใน อนาคต โดยสินเชื่ออาจอยู่ในรูปของสินค้าและบริการ หรืออาจอยู่ในรูปของเงินก็ได้ เช่น การขอยืม ข้าวสารจากเพื่อนบ้านมาบริโภค และหามาคืนในภายหลัง หรือการได้รับสินเชื่อเป็นเงินสดหรือเงิน เบิกเกินบัญชี จากบัญชีกระแสรายวันจากธนาคารพาณิชย์ โดยมีข้อตกลงที่จะชำระคืนในอนาคต ตามที่ตกลง โดย **อุปทานของสินเชื่อ** หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินที่จะให้กู้และอัตรา ผลตอบแทน หรืออัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินจะได้รับ¹ ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องคำนึงถึงต้นทุน ทางการเงินที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ต้นทุนในการระดมทุน เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ตลอดจนต้นทุนใน

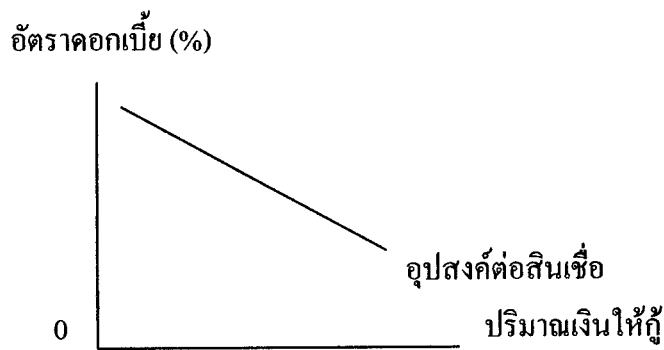
¹ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและนโยบายการเงิน หน่วยที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การดำเนินการต่างๆ โดยทั่วไปมักคำนึงถึงปริมาณเงินที่สถาบันการเงินสามารถระดมทุนเข้ามาได้ เช่น ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนที่จะนำไปให้ลูกค้าของสถาบันการเงินกู้ เช่น นักลงทุนที่มาขอกู้ และตามทฤษฎีแล้วประชาชนก็อาจมีความต้องการฝากเงินเพิ่มขึ้นหากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มสูงขึ้น และจะฝากน้อยลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลง เส้นอุปทานจึงเป็นเส้นที่มีความชันเป็นบวก ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 อุปทานของสินเชื่อ

ในด้าน **อุปสงค์ต่อสินเชื่อ** หมายถึง ความต้องการสินเชื่อของผู้บริโภคในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับอัตราผลตอบแทน หรืออัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินกำหนด โดยปริมาณความต้องการสินเชื่อจะมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ปริมาณความต้องการสินเชื่อจะลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลง ปริมาณความต้องการสินเชื่อจะสูงขึ้น สินเชื่อแต่ละประเภทมีลักษณะและปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์แตกต่างกัน เช่น อุปสงค์ต่อสินเชื่อของภาครัฐจะไม่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยหรือกลไกตลาด แต่ขึ้นอยู่กับนโยบายของภาครัฐ ในขณะที่สินเชื่อจากสถาบันการเงินเป็นสินเชื่อเพื่อการลงทุนจากภาคเอกชน ซึ่งเป็นไปตามกลไกตลาด ในการศึกษาอุปสงค์ต่อสินเชื่อโดยทั่วไปเป็นอุปสงค์ต่อการลงทุนของภาคเอกชน โดยอุปสงค์ต่อการลงทุนนั้นหมายถึง ความต้องการที่จะลงทุนของผู้ลงทุน ถ้าอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับสูง ความต้องการในการขอสินเชื่อเพื่อการลงทุนก็จะน้อย แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยตลาดต่ำลงก็就会有ความต้องการหรืออุปสงค์ต่อการลงทุนมาก ดังนั้น อุปสงค์ต่อสินเชื่อจึงเป็นเส้นที่มีความชันเป็นลบ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 อุปสงค์ของสินเชื่อ

ในการพิจารณาอุปทานของสินเชื่อ อาจพิจารณาจากอุปสงค์ต่อการถือเงิน ซึ่งกระทบต่ออุปทานสินเชื่อในทางผกผัน กล่าวคือ หากอุปสงค์ต่อการถือเงินเพิ่มขึ้น อุปทานของสินเชื่อซึ่งอาจเป็นเงินออมที่ฝากธนาคารหรือการถือตราสารหนี้ย่อมลดลง นอกจากนี้การใช้นโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อเพิ่มหรือลดปริมาณเงินในระบบ ผ่านการซื้อขายพันธบัตรหรือที่เรียกว่า Open market operation ก็มีผลกระทบต่ออุปทานสินเชื่อเช่นกัน เนื่องจากการซื้อพันธบัตรของธนาคารกลางมีผลให้เศรษฐกิจขยายตัว และทำให้อุปทานของสินเชื่อเพิ่มขึ้น ในขณะที่การขายพันธบัตร ของธนาคารกลางจะมีผลในทางตรงกันข้าม

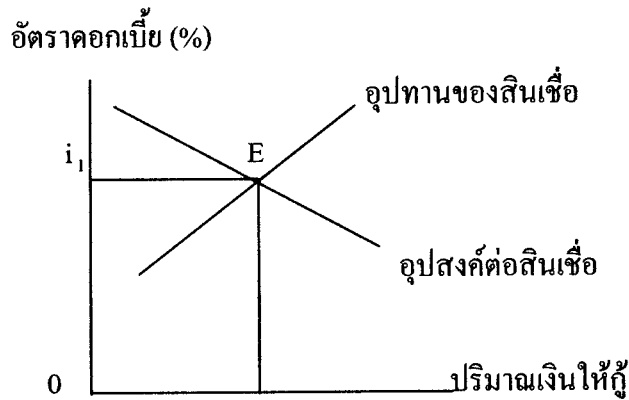
โดยสรุปคือ การให้สินเชื่อจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้กู้มีความต้องการในการกู้และผู้ให้กู้ซึ่งมีเงินมากพอต่อความต้องการของผู้กู้พิจารณาอย่างมีเหตุผลแล้วว่าสมควรให้กู้ ธุรกิจจึงเกิดขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ

สินเชื่อเกิดจากการที่หน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ไม่มีความสมดุลในรายได้และรายจ่ายในแต่ละช่วงเวลา จึงเกิดการแลกเปลี่ยนอำนาจการซื้อสินค้าและบริการกันขึ้น โดยในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์อาจมองตลาดสินเชื่อคล้ายกับตลาดสินค้าและพยายามทำความเข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์ต่อสินเชื่อ อุปทานของสินเชื่อ และอัตราดอกเบี้ยซึ่งเปรียบเสมือนเป็นราคาของทุน(สินเชื่อ)

1. สินเชื่อกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดสินเชื่อ

ในตลาดสินเชื่ออุปสงค์ต่อสินเชื่อและอุปทานของสินเชื่อจะเป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมของตลาดซึ่งในตลาดนี้กลไกตลาดจะมีการปรับตัวเพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างอุปสงค์และอุปทานในตลาด การให้สินเชื่อของสถาบันการเงินจะเกิดขึ้นโดยอาศัยการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยซึ่งเป็นราคาการให้สินเชื่อที่จะทำให้การจัดสรรทรัพยากรมีประสิทธิภาพเปรียบเสมือนตลาดสินค้าซึ่งมีราคาเป็นตัวปรับอุปสงค์และอุปทานของสินค้าให้เข้าสู่ภาวะดุลยภาพ แต่ในกรณีนี้ราคาของสินเชื่อก็คือ อัตราดอกเบี้ยนั่นเอง

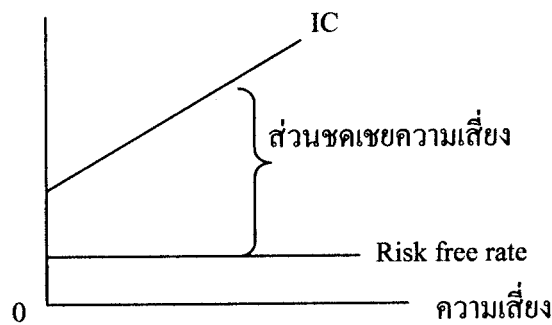

ภาพที่ 2.3 อุปสงค์ อุปทาน และดุลยภาพของตลาดสินเชื่อ

ภาพที่ 2.3 แสดงถึงอุปสงค์ และอุปทานของสินเชื่อโดยรวม ซึ่งอุปสงค์จะลาดลงจากซ้ายไปขวา เนื่องจากเมื่ออัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับสูง ความต้องการสินเชื่อก็จะลดลง เพราะผู้กู้มีต้นทุนที่สูงขึ้น แต่หากอัตราดอกเบี้ยต่ำลง อุปสงค์ต่อสินเชื่อก็จะเพิ่มสูงขึ้น ส่วนด้านอุปทานของสินเชื่อจะพิจารณาจาก ปริมาณเงินออมในระบบ ซึ่งหากอัตราดอกเบี้ยสูงก็มีแนวโน้มที่ประชาชนจะออมเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะได้รับผลตอบแทนในอนาคต อุปสงค์ต่อสินเชื่อและอุปทานของสินเชื่อจะเป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ยตลาดสินเชื่อ ในภาพที่ 2.3 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ อยู่ที่จุด i_1 หากอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าระดับนี้จะเกิดอุปทานส่วนเกิน ผู้ให้กู้ต้องลดอัตราดอกเบี้ยลงมา ในทางตรงกันข้าม หากอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าระดับ i_1 จะเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน ก็จะมีผู้กู้บางส่วนที่ไม่สามารถกู้ได้เพราะอุปทานมีน้อย ผู้กู้ก็เสนออัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น เพื่อที่จะแย่งชิงเงินกู้ขึ้นมา ในขณะที่เดียวกันผู้ให้กู้ ก็จะเรียกร้องอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นเช่นกัน

อัตราดอกเบี้ยที่ผู้ให้กู้คิดกับผู้กู้แต่ละรายก็อาจไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงที่ผู้ให้กู้จะประเมินผู้กู้แต่ละราย ซึ่งความเสี่ยงดังกล่าวประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น โอกาสหรือความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้ ความน่าเชื่อถือของผู้กู้ ความเพียงพอและสถานภาพของหลักประกัน หรือในภาพรวมคือความเสี่ยงที่จะได้รับการชำระคืนเงินกู้ เป็นต้น

อัตราผลตอบแทน

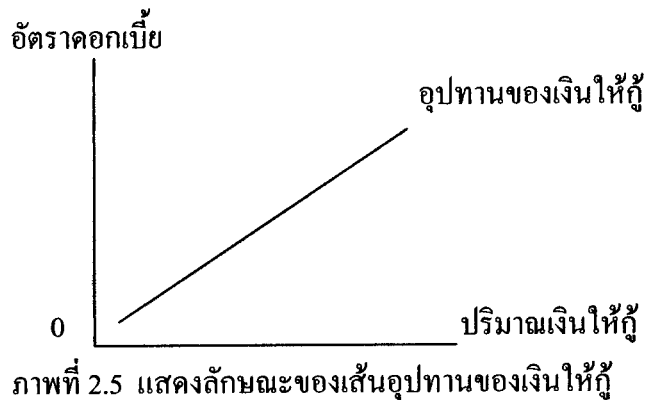
ภาพที่ 2.4 อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง

ภาพที่ 2.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง ณ ระดับอัตราผลตอบแทน ที่ระดับ Risk free rate คือ ระดับอัตราผลตอบแทน ที่ให้กู้โดยไม่มีความเสี่ยง จากภาพ จะเห็นได้ว่า เส้น IC คือเส้นที่แสดงถึงระดับความพอใจเท่ากัน (Indifference Curve : IC) ในการเสี่ยง มีความชันเป็นบวก แสดงว่าเมื่อความพอใจที่จะเสี่ยงสูงอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับก็ยิ่งเพิ่มสูงขึ้น เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล แต่หากครัวเรือนใดมีความเสี่ยงสูงกว่า ผู้ให้กู้ก็ควรที่จะได้รับอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อชดเชยกับระดับความเสี่ยงที่เพิ่มสูงขึ้น โดยทั่วไปแล้ว ผู้ให้กู้มักจะ ไม่ปล่อยกู้กับครัวเรือนที่มีความเสี่ยงสูงเกินไป โดยเฉพาะช่วงหลังที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน ผู้ให้กู้ที่เป็นสถาบันการเงิน และแม้แต่ผู้ปล่อยกู้ในระบบก็มีความระมัดระวังมากขึ้น

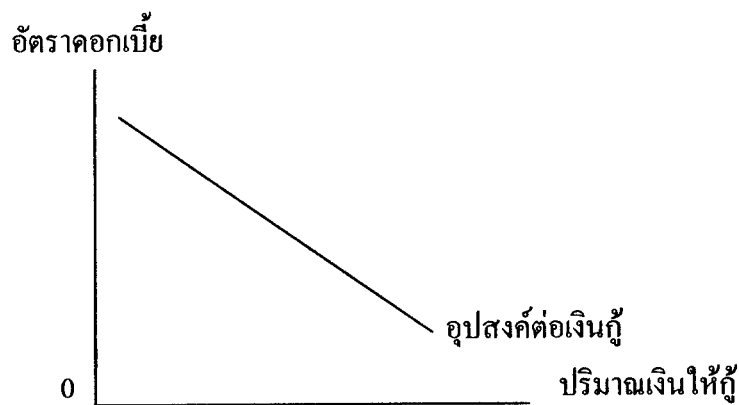
1.2 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Funds Theory)

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ ทฤษฎีนี้ได้พัฒนาแนวคิดมาจากทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิก ซึ่งกล่าวถึงอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพนั้นเกิด ณ ปริมาณอุปทานของเงินให้กู้ (Supply of Loanable Funds) เท่ากับอุปสงค์ต่อเงินกู้ (Demand for Loanable Fund)

อุปทานของเงินให้กู้ หมายถึง ปริมาณเงินให้กู้ทั้งหมดที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจเพื่อตอบสนองการบริโภคและการลงทุนในรูปของการกู้ยืม ซึ่งปริมาณเงินให้กู้ดังกล่าวได้มาจากการออมในระบบเศรษฐกิจ โดยปริมาณเงินออมจะแปรผันในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ย ปกติถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำ ความต้องการให้กู้จะมีน้อย ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง ความต้องการให้กู้จะมีมาก เส้นอุปทานของเงินให้กู้จะมีลักษณะลาดลงจากขวามาซ้าย คล้ายกับเส้นอุปทานของสินค้าและบริการ ดังแสดงในภาพที่ 2.5 โดยกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ย และแกนนอนแสดงอุปทานของเงินให้กู้

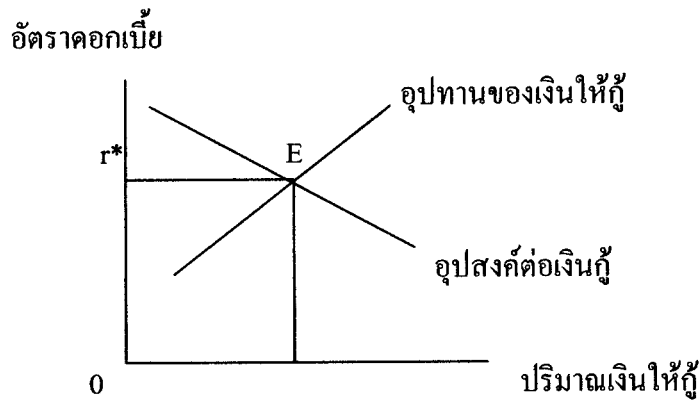

อุปสงค์ต่อเงินกู้ ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ การลงทุนและการถือเงินไว้ในมือ การถือเงินชนิดนี้อาจมีค่าเป็นลบซึ่งเรียกว่า “disharding” อันเกิดจากประชาชนนำเอาเงินที่ถือไว้ในมือในรอบปีที่ผ่านมา มาออกเป็นเงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่มขึ้น โดยอุปสงค์ต่อเงินกู้จะแปรผันในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย โดยทั่วไปแล้วผู้ขอกู้มักจะพอใจในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ดังนั้น เส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้จะลาดลงจากซ้ายมาขวา เมื่อกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ย และแกนนอนแสดงจำนวนที่ขอกู้ แสดงว่า ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยสูงความต้องการเงินกู้จะมีน้อย ในทิศทางตรงกันข้าม เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดต่ำลง ความต้องการกู้จะมีมากขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้ ดังแสดงในภาพที่ 2.6

อุปสงค์และอุปทานของเงินให้กู้ย่อมจะเป็นตัวกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของตลาด โดยจะเกิดขึ้น ณ จุดตัดกันของเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้และอุปทานของเงินให้กู้ และอัตรา

ดอกเบี้ยดุลยภาพ (r^*) นี้จะเป็นอัตราที่เหมาะสมที่เกิดจากการให้กู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่ง ณ จุดนี้จะแสดงถึงปริมาณอุปสงค์ต่อเงินกู้เท่ากับอุปทานของเงินให้กู้ ดังแสดงในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 แสดงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของการให้กู้

อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพในตลาดแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกันได้ ขึ้นกับ สภาพการแข่งขัน ลักษณะของอุปทานเงินให้กู้และระยะเวลาในการให้กู้ไม่เท่ากัน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของแต่ละประเภทการกู้ อาจจะแตกต่างกันได้และมีได้หลายอัตรา ซึ่งอัตราดอกเบี้ยในตลาดจะปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพ ณ จุดที่อุปทานของเงินให้กู้และอุปสงค์ต่อเงินกู้ในตลาด เท่ากันพอดีหรือตัดกัน

1.3 ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง (Liquidity Preference Theory)

ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องของ จอห์น เอ็ม. เคนส์ (John M. Keynes) ซึ่งอธิบายว่าอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพในตลาดนั้นถูกกำหนดขึ้นจากเส้นความต้องการถือเงิน (Demand for Money) ตัดกับเส้นอุปทานของเงิน (Supply of Money) ในด้านความต้องการถือเงินนั้นเคนส์แบ่งอุปสงค์ของเงินหรือความต้องการถือเงินออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transaction Demand) ความต้องการลักษณะนี้ ได้แก่ บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความจำเป็นในการถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการดำรงชีพในแต่ละวัน เช่น ซื้ออาหาร เสื้อผ้า และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังรวมถึงการถือเงินของภาคธุรกิจในการดำเนินธุรกิจประจำวันอีกด้วย ดังนั้น ความต้องการถือเงินลักษณะนี้ตัวกำหนดที่สำคัญก็คือรายได้ นอกจากนี้หากอัตราดอกเบี้ยระดับสูงอย่างมากก็อาจจะมีผลกระทบต่อความต้องการประเภทนี้ในลักษณะความสัมพันธ์ที่ผกผันกัน สามารถเขียนฟังก์ชันความต้องการถือ

เงินเพื่อจับจ่ายใช้สอยได้ดังนี้ (Keynes อ้างถึงใน สมรักษ์ รักษาทรัพย์ และจรี ตาปนานนท์ , 2540 , หน้า 73)

$$M_t = M_t(Y,r)$$

โดยที่

$$M_t = \text{ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย}$$

$$Y = \text{รายได้}$$

$$r = \text{อัตราดอกเบี้ย}$$

2) ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand)

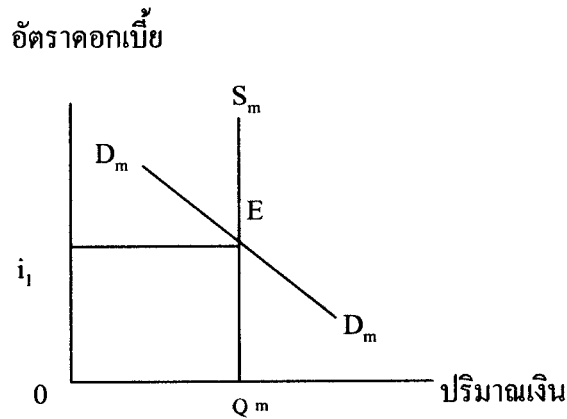
ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉินเกิดจากความไม่แน่นอนของรายรับและรายจ่ายในอนาคต ดังนั้น จึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย แต่อย่างไรก็ตาม การถือเงินประเภทนี้อาจไม่ได้ใช้ก็ได้ ดังนั้น จึงมีความไหวตัว (Sensitive) ต่ออัตราดอกเบี้ยไวกว่าความต้องการถือเงินประเภทจับจ่ายใช้สอย

3) ความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand)

ความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรของเคนส์ แนวคิดที่แตกต่างไปจากของคลาสสิกเป็นอย่างมาก ทั้งนี้โดยสำนักคลาสสิกมีความเชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะไม่ถือเงินไว้เกินความจำเป็นในการจับจ่ายใช้สอย (รวมทั้งถือไว้ใช้ในยามฉุกเฉินด้วย) ถ้ามีเช่นนั้นแล้วจะสูญเสียดอกผลที่ควรจะได้ เช่น การลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์ เหตุผลจึงมีอยู่แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยจะต่ำเพียงใดก็ตามการที่ได้ผลตอบแทนบ้างก็ยังคงคิดว่าไม่ได้อะไรเสียเลย เคนส์ชี้ให้เห็นว่าการซื้อหลักทรัพย์จะต้องเป็นการคาดคะเนว่าอัตราดอกเบี้ยจะไม่สูงขึ้นในช่วงที่เขาถือหลักทรัพย์อยู่ ถ้าในกรณีที่เขาเชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตจะสูงขึ้นแล้วจะเป็นการฉลาดที่เขาถือเงินตราแทนการถือสินทรัพย์ในรูปของหลักทรัพย์ ถ้าหากว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตเป็นสิ่งที่รู้และ “แน่นอน” ก็จะไม่มีการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการถือเงินของเคนส์ก็จะไม่มีความขัดแย้งกับแนวคิดของสำนักคลาสสิกแต่ประการใด ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไรนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทิศทางผกผัน กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นความต้องการถือเงินประเภทนี้จะลดลง แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงความต้องการถือเงินประเภทนี้จะสูงขึ้น

สำหรับอุปทานของเงิน (Supply of Money) ประกอบด้วย ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินฝากกระแสรายวันที่จ่ายคืนเมื่อทวงถามของระบบธนาคารพาณิชย์ อุปทานของเงินนี้ธนาคาร

กลางสามารถควบคุมได้ โดยการใช้นโยบายการเงินที่เหมาะสม ดังนั้น คุณภาพของอัตราดอกเบี้ย จึงถูกกำหนดขึ้นโดยเส้นความต้องการถือเงิน ทั้งสามประเภทกับเส้นอุปทานของเงิน

ภาพที่ 2.8 อัตราดอกเบี้ยคุณภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง

ภาพที่ 2.8 แสดงอัตราดอกเบี้ยคุณภาพ โดยทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง แทนอัตราดอกเบี้ย แทนอนแทนปริมาณเงิน โดยเส้น S_m เป็นเส้นอุปทานของเงิน ส่วนเส้น D_m เป็นเส้นอุปสงค์ของเงิน โดยรวมหรือความต้องการถือเงินทั้งสามประเภทรวมกัน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยเส้น D_m ตัดกับเส้น S_m เกิดดุลยภาพที่จุด E ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยคุณภาพเท่ากับ Oi_1 และมีปริมาณเงินดุลยภาพเท่ากับ OQ_m

ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องมีลักษณะเป็น “Stock Concept” นั่นคือ ปริมาณเงินจะหมายถึงปริมาณเงินที่มีอยู่ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งต่างจากทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Funds Theory) มีลักษณะเป็น “Flow Concept” นั่นคือ ปริมาณเงินจะหมายถึงปริมาณเงินหมุนเวียนที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจเพื่อตอบสนองความต้องการในการบริโภคและการลงทุนในการให้กู้ยืม อย่างไรก็ตาม มีนักเศรษฐศาสตร์บางท่านมีความเห็นว่า ทฤษฎีทั้งสองเป็นการอธิบายเรื่องเดียวกันสามารถผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างมีเอกภาพได้เป็นอย่างดี

1.4 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยคลาสสิก (The Classical Theory of the Interest Rate)

ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยคลาสสิก ในแบบจำลองคลาสสิกองค์ประกอบของอุปสงค์รวมต่อสินค้า ได้แก่ การบริโภค การลงทุนและการใช้จ่ายของรัฐบาลเป็นปัจจัยที่มีบทบาทในการกำหนด

อัตราดอกเบี้ยคุณภาพแต่การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอก จะไม่มีผลต่ออุปสงค์ร่วมต่อสินค้า

อัตราดอกเบี้ยคุณภาพ คือ อัตราซึ่งจำนวนเงินทุน (the amount of fund) ที่บุคคลต่าง ๆ ต้องการที่จะให้ยืม (lend) เท่ากับจำนวนเงินทุนที่บุคคลอื่น ๆ ต้องการที่จะขอยืม (borrow) สมมุติให้การกู้ยืม (borrowing) กระทำได้ด้วยการขายพันธบัตร (Selling a standard bond) เป็นใบสัญญาที่จะจ่ายเงินจำนวนแน่นอนคืนในอนาคต การให้กู้ยืม (lending) กระทำได้ด้วยการซื้อพันธบัตร (bonds) อัตราดอกเบี้ย คือตัววัดผลตอบแทนต่อการถือพันธบัตร และเป็นต้นทุนของการกู้ยืม ขนาดของอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับระดับอุปทานของพันธบัตร (การขอกู้ยืมเงิน) และอุปสงค์ต่อพันธบัตร (การให้ยืมเงิน)

แบบจำลองคลาสสิก ผู้เสนอขายพันธบัตร (the supplier of bonds) คือ หน่วยธุรกิจซึ่งใช้เงินที่ได้จากการขายพันธบัตร ไปใช้จ่ายเพื่อการลงทุน และรัฐบาลซึ่งขายพันธบัตรเพื่อนำเงินไปสนับสนุนการใช้จ่ายภาครัฐที่เกินกว่ารายรับ (ภาษี) นอกจากนี้ถ้ามีการขาดดุลของรัฐบาล (รัฐบาลใช้จ่ายมากกว่ารายรับ) รัฐบาลอาจจะเลือกการหาเงินมาชดเชยส่วนที่ขาดดุลด้วยการขายพันธบัตรให้แก่สาธารณะ

เมื่อกำหนดความสามารถที่จะทำกำไรที่คาดการณ์ให้การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนจะแปรผกผันกับอัตราดอกเบี้ย นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกได้อธิบายความสัมพันธ์ว่า หน่วยธุรกิจจะมีโครงการลงทุนหลายโครงการ ซึ่งให้ผลตอบแทนที่คาดการณ์ต่าง ๆ กัน โครงการการลงทุนที่มีกำไรสุทธิอาจมีเหลือเพียง 2-3 โครงการก็ได้ แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำจะมีโครงการลงทุนหลายโครงการที่สามารถทำกำไรสุทธิและการลงทุนจะเพิ่มขึ้น ดังนั้น การลงทุนจะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย

สำหรับอุปสงค์ต่อพันธบัตร หมายถึง การออมของบุคคลที่ซื้อพันธบัตร การออมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับอัตราดอกเบี้ย พฤติกรรมของการเสียสละการบริโภคปัจจุบัน เพื่อใช้บริโภคสินค้าในอนาคต เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น การออมจะให้อัตราผลตอบแทนสูง นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกได้สมมติว่า บุคคลจะได้ประโยชน์จากการเลือกบริโภคในอนาคตแทนการบริโภคในปัจจุบัน นั่นคือ บุคคลจะยิ่งออมมากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยยิ่งสูงขึ้น

การออมไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปพันธบัตร อาจอยู่ในรูปเงินสดก็ได้ เพราะเงินมีศักยภาพเป็นที่สะสมความมั่งคั่ง แต่เนื่องจากเงินโดยตัวของมันเองจะไม่ให้อัตราดอกเบี้ย ดังนั้น นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิก ได้สมมติว่า พันธบัตรจะถูกใช้เสมือนที่สะสมความมั่งคั่ง และเงินสดจะใช้ถือเพื่ออำนวยความสะดวก (Convenience) ความมั่งคั่งที่เพิ่มขึ้นโดยการออมจะอยู่ในรูปพันธบัตร นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิก ยังเชื่อว่าคนจะเปลี่ยนการถือพันธบัตรให้อยู่ในรูปตัวเงินทันทีที่เศรษฐกิจโดยทั่วไปตกต่ำ ทั้งนี้เพราะในขณะที่เศรษฐกิจตกต่ำธนาคารจะคาดการณ์ ธุรกิจไม่มีสภาพคล่อง

ประชาชนคาดการณ์ว่า พันธบัตรจะไร้ค่าและจะเลือกการสะสมในรูปตัวเงินมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในเวลาปกติแบบจำลองคลาสสิกได้สมมติว่าการออมคืออุปสงค์ต่อพันธบัตร (อุปทานของเงินทุนที่สามารถให้กู้ยืม) (สมรักษ์ รักษาทรัพย์ และจรี ตาปนานนท์ 2540, หน้า 44-48)

1.5 ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization Theory)

ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด แนวคิดนี้เห็นว่า การศึกษาระดับจุลภาคของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานเศรษฐกิจที่มุ่งเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด (Maximize Profit) เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ โดยธนาคารพาณิชย์จะได้รับกำไรสูงสุดเมื่อมีการปรับตัวในการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงิน การถือทรัพย์สินและหนี้สินที่เหมาะสม เพื่อให้ได้กำไรสูงสุดนั้น จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ทรัพย์สินที่ธนาคารมีอยู่ ผลตอบแทนของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม เป็นต้น ทรัพย์สินที่ธนาคารมีอยู่สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Earning Assets) ได้แก่ เงินให้กู้ยืม และการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ
- 2) สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-earning Assets) ได้แก่ เงินสำรองตามกฎหมาย (Required Reserve) และเงินสดสำรองส่วนเกิน (Excess Reserve) โดยธนาคารพาณิชย์จะพยายามดำรงเงินสดสำรองให้ได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งจะมีเงินสดสำรองส่วนเกินอยู่เพียงเล็กน้อย

การศึกษาพฤติกรรมในการจัดสรรสินทรัพย์ของธนาคารนั้นมักมีข้อสมมติที่ว่า ธนาคารพาณิชย์จะต้องมีการปรับตัวในการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินให้มีความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อุปสงค์ของเงินกู้ และการใช้นโยบายการเงินของธนาคารกลาง เป็นต้น ในกรณีที่ธนาคารใช้มาตรการทางการเงินต่าง ๆ เช่น การรับซื้อพันธบัตรในตลาดซื้อคืน การลดอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย และการลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลทำให้ปริมาณเงินสำรองทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ตลอดจนสัดส่วนของสินทรัพย์ประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูงเกินไป ซึ่งมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์ขยายการให้สินเชื่อและนอกจากนี้ในการจัดสรรสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นั้นยังขึ้นอยู่กับต้นทุนของการให้กู้ และผลตอบแทนของสินทรัพย์นั้น ๆ ด้วย ซึ่งถือเป็นการจัดการสินทรัพย์ใหม่เพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรสูงสุด องค์ประกอบของบัญชีงบดุล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ด้านสินทรัพย์ จะแสดงถึงชนิดและมูลค่าของสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่ธุรกิจนั้นมีกรรมสิทธิ์แห่งความเป็นเจ้าของ ตลอดจนสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่พึงมีของธุรกิจนั้น ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นดังนี้

1.1 เงินสดและเงินฝากในธนาคารอื่น (Cash and Deposits with Other Bank)

1.2 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (Investments)

1.3 การให้กู้ยืม และการให้เครดิต (Loan, Overdraft and Discount)

1.4 สินทรัพย์อื่น ๆ (Other Assets)

2. ด้านหนี้สินและทุน หมายถึง ชนิดและปริมาณของสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้และ/หรือผู้เป็นเจ้าของกิจการที่มีต่อสินทรัพย์ของธุรกิจ แบ่งออกได้เป็น

2.1 เงินฝาก (Deposits)

2.2 เงินกู้ยืม (Borrowing)

2.3 หนี้สินอื่น ๆ (Other Liabilities)

2.4 บัญชีเงินกองทุน (Capital Account)

จากงบดุลของธนาคารพาณิชย์ทางด้านสินทรัพย์จะประกอบด้วยรายการที่สำคัญ 4 รายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินสดในมือและเงินฝากในธนาคารอื่นนั้นเป็นรายการที่รวมถึงเงินสดสำรองตามกฎหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย ซึ่งเงินในส่วนนี้ธนาคารจะไม่ได้รับดอกผลจากการฝากเงิน ทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นการให้กู้ลักษณะของเงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และการรับซื้อลดตั๋วเงิน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งใช้เงินทุนที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับผลตอบแทนสูง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงเช่นเดียวกัน ส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ เช่น หลักทรัพย์รัฐบาล หลักทรัพย์ของภาคเอกชน ซึ่งโดยทั่วไปธนาคารพาณิชย์จะลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากหลักทรัพย์รัฐบาลมีความเสี่ยงต่อการลงทุนต่ำ

สำหรับด้านหนี้สินและทุนมีรายการสำคัญ คือ เงินฝาก ซึ่งประกอบด้วย เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยเงินฝากแต่ละประเภทมีอัตราการหมุนเวียนของเงินฝากต่างกัน ยิ่งอัตราการหมุนเวียนของเงินฝากมีมากเท่าใดก็จะทำให้เงินฝากนั้นมีผลต่อปริมาณการให้สินเชื่อในทางลบ อีกรายการหนึ่งก็คือ เงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์สามารถกู้ยืมได้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ ในประเทศ โดยกู้ยืมจากเงินสดสำรองส่วนเกินของธนาคารอื่น ๆ ตลอดจนเงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังมีการคิดต่อของกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศมีอัตราต่ำกว่าในประเทศ ดังนั้น ธนาคารจึงมักแสวงหาสินเชื่อจากต่างประเทศเพื่อนำเข้ามาขยายเครดิตในประเทศ ฉะนั้นการกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศจึงมีผลทำให้การขยายตัวของการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น ส่วนบัญชี

เงินกองทุนก็เป็นรายการสำคัญรายการหนึ่ง เนื่องจากเงินกองทุนนี้จะเป็นจำนวนเงินที่ประกันความปลอดภัยให้แก่ผู้ฝากเงินซึ่งในประเทศไทยได้มีการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามมาตรฐานของ Bank for International Settlement (BIS) ในอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537 และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2539 จนถึงปัจจุบันในปี 2552 ได้เพิ่มเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ดังนั้น ถ้าธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูง ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถที่จะปล่อยสินเชื่อที่เป็นสินทรัพย์เสี่ยงได้มากขึ้น ซึ่งรายการทั้งสามรายการทางด้านหนี้สินและทุน นับเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

1.6 ทฤษฎีอุปทานของเครดิตใหม่ (The supply of new credit)

เครดิตและหนี้เป็นเรื่องเดียวกัน เพียงแต่พิจารณาคนละด้าน หนี้หรือเครดิตเป็นข้อสัญญาผูกพันที่จะชำระสิ่งที่มีค่ากันในอนาคต ตามปกติจะระบุกันเป็นจำนวนเงิน ทั้งนี้เพราะเงินทำหน้าที่เป็นหน่วยวัดมูลค่า (Unit of account) และเป็นตัวมาตรฐานเลื่อนการชำระหนี้ในอนาคต (Standard of deferred payment) ถ้าพิจารณาจากผู้เสียสละเงินหรือของมีค่าให้แก่ผู้อื่น และได้รับคำมั่นสัญญาผูกพันที่จะได้รับชำระคืนในอนาคต เรียกว่า “เครดิต” แต่ถ้าพิจารณาจากผู้ที่ได้รับเงินหรือสิ่งของมีค่าจากผู้อื่นมาใช้ประโยชน์ และมีคำมั่นสัญญาผูกพันที่จะชำระคืนในอนาคตนั้น เรียกว่า “หนี้” นอกจากนี้หนี้และเครดิตในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งจะต้องมีค่าเท่ากันเสมอ “สิ่งที่มีค่า” (Something of value) อาจเป็นเงินตรา สินค้า บริการ หรือสิทธิเรียกร้องทางการเงินบางประเภท เช่น หุ้นของธุรกิจ หรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น ดังนั้น หนี้ของคน ๆ หนึ่งย่อมเป็นสินทรัพย์ของอีกคนหนึ่ง

การพิจารณาอุปทานของเครดิตใหม่ (The supply of new credit) มีตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปทานของเครดิตใหม่ ดังนี้

1. ระดับราคาสินค้า (The price level) ระดับราคาสินค้าเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปทานของเครดิตใหม่ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะเชิงบวก กล่าวคือ ในกรณีราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ค่าจ้าง ตลอดจนรายได้ในลักษณะอื่นของครัวเรือนในรูปตัวเงินจะสูงขึ้นด้วย เป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้ครัวเรือนและหน่วยธุรกิจถือสินทรัพย์ที่มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

2. รายได้ที่แท้จริง (Real income) รายได้ที่แท้จริง เป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปทานของเครดิต และมีความสัมพันธ์ในลักษณะเชิงบวก กล่าวคือ รายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นย่อมมีผลทำให้อุปทานของเครดิตเพิ่มขึ้นด้วย

3. อัตราดอกเบี้ย (The interest rate) อัตราดอกเบี้ยเป็นตัวแปรที่สำคัญต่ออุปทานของเครดิตใหม่ และมีความสัมพันธ์ในลักษณะเชิงบวก กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น จะทำให้การออมของครัวเรือนและธุรกิจมีสูงขึ้น และมีผลทำให้อุปทานของเครดิตใหม่เพิ่มขึ้น

4. ต้นทุนแห่งการออกหุ้นทุน (The cost of equity finance) ต้นทุนของการออกหุ้นทุนมีความสัมพันธ์ในเชิงผกผันกับอุปทานของเครดิตใหม่ ทั้งนี้เพราะอัตราส่วนระหว่างกำไรต่อหุ้นต่อราคาหุ้นสูง ผู้ลงทุนทางการเงินย่อมยินดีที่จะลงทุนซื้อหุ้นทุนมากกว่าที่จะให้กู้ในตลาดเครดิต ดังนั้น จึงทำให้อุปทานของเครดิตใหม่ในตลาดเงินกู้ยืมลดลง

5. อัตราภาวะเงินเฟ้อที่คาดคะเน (The expected rate of inflation) อัตราภาวะเงินเฟ้อที่คาดคะเนมีความสัมพันธ์กับอุปทานเครดิตใหม่ในลักษณะเชิงลบ กล่าวคือ ยิ่งคาดคะเนว่าอัตราภาวะเงินเฟ้อยิ่งสูงขึ้น อุปทานของเครดิตใหม่จะยิ่งลดลง ทั้งนี้เพราะค่าของเงินจะลดลงและผู้เป็นเจ้าของหนี้จะเสียเปรียบ

6. นโยบายการเงิน (Monetary policy) นโยบายการเงินของธนาคารกลางนับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญในด้านอุปทานของเครดิตใหม่ และมีความสัมพันธ์ในลักษณะเชิงบวก กล่าวคือ ถ้าธนาคารกลางใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย (expansionary action) เช่น การลดอัตราเงินสัดสำรองตามกฎหมายของธนาคารพาณิชย์ หรือการซื้อหลักทรัพย์ในตลาด ย่อมมีผลทำให้อุปทานของเครดิตใหม่เพิ่มขึ้น

ทฤษฎีและแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กล่าวคือ ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อค่อนข้างเป็นไปตามทฤษฎี เนื่องจากปัจจัยที่จะกำหนดปริมาณเงินให้กู้ของธนาคารและสถาบันการเงินนั้นส่วนใหญ่จะมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินให้กู้ที่คล้ายคลึงกัน แต่อาจมีความสัมพันธ์ในขนาดของสินเชื่อ และทิศทางการให้สินเชื่อแตกต่างกัน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนงานศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 **จินตนา มั่นคงพูนสวัสดิ์ (2544)** ศึกษาเรื่อง สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับการลงทุนและการบริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และเพื่อศึกษาผลของการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต่อการลงทุนและการบริโภคในประเทศ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ใช้ข้อมูลรายปีแบบอนุกรมเวลาระหว่างปี 2520-2542 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลกระทบต่อ การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย การศึกษาใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยตัวแปรที่ใช้ใน

การศึกษาประกอบด้วย ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ (CR) ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ (TD) ผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (DOR) ปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ (FR) ปริมาณการกู้ยืมจากธนาคารกลาง (COB) ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ได้ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง ดังนี้

$$CR = 308.702 + 08631TD + 22.709DOR + 1.179FR - 183.682DUM$$

$$(33.881)* \quad (1.948)** \quad (18.685)* \quad (-2.531)*$$

$$R^2 = 0.999 \quad \text{Durbin-Watson} = 2.067$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

* นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

โดยที่กำหนดให้

CR = ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์

TD = ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์

DOR = ผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

FR = ปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์

DUM = Dummy Variable

= 1 เมื่อมีการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

= 0 เมื่อมีการยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม เมื่อ 1 มิถุนายน 2535

การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองเพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ดังนี้

1) ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นด้วย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) ปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นด้วย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ตัวแปรคัมมีกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากมีการควบคุมสินเชื่อ โดยการกำหนดให้มีเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะส่งผลให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นด้วย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) ผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นด้วย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับปริมาณการกู้ยืมจากธนาคารกลาง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกู้ยืมจากธนาคารกลางเป็นไปเพื่อเสริมสภาพคล่องเป็นส่วนใหญ่ และในช่วงเวลาที่ทำการศึกษานักวิชาการพาณิชย์นิยมกู้เงินจากต่างประเทศมากกว่ากู้ยืมจากธนาคารกลาง เนื่องจากเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าที่ธนาคารกลางเรียกเก็บ ดังนั้น การกู้ยืมจากธนาคารกลางจึงไม่มีอิทธิพลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

2.2 อุทัย สิริธัญวงศ์ (2546) ศึกษาเรื่อง อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาวิวัฒนาการและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ไทยและศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ของไทย การศึกษาใช้ข้อมูลทศวรรษปฏิวัติมาตั้งแต่ปี 2540-2544 รวม 5 ปี โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย (TL_t) เงินที่ธนาคารพาณิชย์ไทยกู้ยืมมาจากในประเทศและต่างประเทศ (BOR_t) เงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP_t) ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ($DIFin_t$) และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสที่ผ่านมา (GDP_{t-1}) ต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย การศึกษาใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติเพื่อดูความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ สรุปได้ดังนี้

$$TL_t = 7367285 + 0.825899 BOR_t - 0.806389 DEP_t + 37486.56 DIFin_t - 0.015936 GDP_{t-1}$$

(3.103872)*** (-1.687909)* (0.861093) (-2.114114)**

$$R^2 = 0.9458 \quad \text{Durbin-Watson} = 2.08 \quad \text{F-statistic} = 32.05$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

*** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

กำหนดให้	TL_t	=	อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย
	BOR_t	=	เงินที่ธนาคารพาณิชย์ไทยกู้ยืมมาจากในประเทศและต่างประเทศ
	DEP_t	=	เงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย
	$DIFin_t$	=	ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
	GDP_{t-1}	=	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสที่ผ่านมา

ผลการศึกษาอุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยที่ได้ พบว่า อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้

1) อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณเงินกู้ยืมในประเทศและต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

2) อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทยในไตรมาสที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3) อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

4) อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ละอองดาว ธนะสูตร (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการเก็บข้อมูลเชิงitudinal จากงานสถิติเศรษฐกิจและการเงินประจำปี และรายงานเศรษฐกิจรายเดือนของธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2541 ถึงไตรมาส 2 ปี 2545 การศึกษาใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย จำนวนเงินให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ (QL) ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (DEP) อัตราดอกเบี้ยลูกค้าชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ (MLR) อัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (BOR) ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ (LAC) ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่กำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้แบบจำลองเศรษฐมิติ ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสรุปได้ดังนี้

$$\text{LnQL} = 14.57299 + 1.857249\text{LnDEP} + 0.398694\text{LnMLR} - 5.224028\text{LnCPI} - 0.229637\text{LnBOR} - 0.255646\text{LnLAC}$$

$$(3.258030)^* \quad (4.670038)^* \quad (-5.505582)^* \quad (-2.265207)^{**} \quad (-0.255646)^*$$

$$R^2 = 0.943873 \quad \text{Durbin-Watson} = 1.772947 \quad \text{F-statistic} = 33.63348$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

* นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

โดยที่กำหนดให้

QL = จำนวนเงินให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ (Quantity Personal Loan of Commercial Bank)

DEP = ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (Quantity Deposits of Commercial Bank)

MLR = อัตราดอกเบี้ยลูกค้านิติของธนาคารพาณิชย์ (Minimum Loan Rate of Commercial Bank)

CPI = อัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index)

BOR = ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (Quantity Borrowing Commercial Bank)

LAC = ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ (Quantity Liquid Assets of Commercial Bank)

การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองเพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยกำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ ดังนี้

1) ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (DEP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ เมื่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น มีผลทำให้จำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

2) อัตราดอกเบี้ยลูกค้านิติของธนาคารพาณิชย์ (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยลูกค้านิติของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น มีผลทำให้จำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

3) อัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมี

นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ เมื่ออัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น มีผลทำให้จำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ลดลง

4) ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (BOR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ เมื่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ลดลง มีผลทำให้จำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

5) ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ (LAC) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ เมื่อปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น มีผลทำให้จำนวนเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ลดลง

2.4 สมใจ โมณรงค์ธรรม (2542) ศึกษาเรื่อง สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาถึงลักษณะการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และศึกษาถึงตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ในการศึกษากำหนดขอบเขตศึกษาเฉพาะการให้สินเชื่อที่ให้กับภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งธนาคารสาขาต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินการในประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลในช่วงระหว่างปี 2521-2540 ผู้ศึกษาทำการคาดคะเนตัวแปรที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อ การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยทำการศึกษาสินเชื่อรวมและสินเชื่อแยกตามวัตถุประสงค์เฉพาะที่ให้กับภาค 5 ภาคเศรษฐกิจ คือ สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรม สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และสินเชื่อเพื่อการค้าส่ง-ค้าปลีก ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย (TCR) ปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย (TD) ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (BOF) ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับเงินกู้ (DIFIN) ปริมาณเงินกองทุน (FUND) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลกระทบต่อ การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสรุปได้ดังนี้

$$TCR = -85893.87 + 0.976TD + 0.9075BOF + 4908.9DIFIN + 0.538FUND$$

(30.45)*** (17.90)*** (1.53)* (1.62)*

$$R^2 = 0.999860 \quad \text{Durbin-Watson} = 2.167522 \quad \text{F-statistic} = 19942.88$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

*** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

โดยที่กำหนดให้

TCR = ปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย

TD = ปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

BOF = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ

DIFN = ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับเงินกู้

FUND = ปริมาณเงินกองทุน

การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองเพื่อดูความสัมพันธ์ของการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ปริมาณเงินฝากทั้งหมด ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์น้อยที่สุด ได้แก่ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับเงินกู้ และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปีที่ผ่านมา

2.5 วรารัตน์ พรหมมนตรี (2551) ศึกษาเรื่องสินเชื่อธนาคารออมสิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2540 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 ตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินกองทุน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามใช้วิธีการทางเศรษฐมิติ (Econometric) โดยการนำสมการถดถอยพหุคูณเชิงซ้อน (Multiple regression) มาเป็นเครื่องมือและทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน โดยใช้แบบจำลองเศรษฐมิติ ผลการวิเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

$$\text{CR} = -465881.7 + 0.783577\text{DD} + 2.892782\text{CAP} + 23559.31\text{MLR}$$

$$(-5.881519) \quad (4.917826)*** \quad (6.331137)*** \quad (6.420331)***$$

$$R^2 = 0.9691 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.9665$$

$$\text{Durbin-Watson} = 0.6699 \quad \text{F-statistic} = 376.8417$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

*** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปรพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสิน ปริมาณเงินกองทุน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดี มีผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสิน ถึงร้อยละ 96.91 (R^2) และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Adjusted R^2) เท่ากับร้อยละ 96.65 โดยมีค่า F-statistic เท่ากับ 376.8417 ค่า Durbin-Watson = 0.6699 ซึ่งตกอยู่ในช่วงมีปัญหา autocorrelation หรือปัญหาอัตสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ดังนั้นจึงได้แก้ไขโดยวิธี AR (1) ประมาณค่าใหม่ซึ่งได้ผลการศึกษาดังสมการต่อไปนี้

$$CR = 2392617 + 0.442527DD + 0.275108CAP + 14600.84MLR$$

(0.129292) (2.687159)** (0.680869)ns (3.837794)***

$$R^2 = 0.9910 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.9900$$

$$\text{Durbin-Watson} = 2.1602 \quad \text{F-statistic} = 941.7856$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

*** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ns ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

โดยที่กำหนดให้

CR = ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน

DD = ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสิน

CAP = ปริมาณเงินกองทุนของธนาคารออมสิน

MLR = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน

จากการประมาณค่าสมการใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินถึงร้อยละ 99.10 (R^2) และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Adjusted R^2) เท่ากับร้อยละ 99.00 โดยมีค่า F-statistic เท่ากับ 941.7856 ค่า Durbin-Watson = 2.1602 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่มีปัญหา autocorrelation หรือปัญหาอัตสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระแต่ละตัวได้ดังนี้

1) ปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ของปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเท่ากับ 0.442527 แสดงว่าหากปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น 0.442527 ล้านบาท

2) ปริมาณเงินกองทุนของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะในขณะที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะซบเซา แต่ธนาคารออมสินกลับมีปริมาณเงินกองทุนที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก การที่ผู้ฝากเงินขาดความเชื่อมั่นต่อธนาคารพาณิชย์ ทำให้ธนาคารออมสินมีสภาพคล่องในการบริหารจัดการนำเงินฝากที่ได้จากผู้ฝากไปลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทพันธบัตร และตัวเงินคลัง

3) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสิน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดี (Minimum Loan Rate - - MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสินเท่ากับ 14,600.84 กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น 14,600.84 ล้านบาท เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยถือเป็นผลตอบแทนจากการปล่อยสินเชื่อของธนาคารออมสิน การที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้นธนาคารย่อมจะขยายสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น ธนาคารจะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น ดังนั้นยังอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้นก็จะทำให้ธนาคารปล่อยสินเชื่อมากขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือปริมาณสินเชื่อจะสูงขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

2.6 **ฉันทพล สำเภาเงิน (2543)** ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) รายปี ตั้งแต่ปี 2525-2540 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression analysis) และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) ภายใต้อัลการของทฤษฎีอุปทานเงินให้กู้ (Loanable fund supply) การวิเคราะห์แยกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผลการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษาในส่วนแรกซึ่งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของธนาคารพาณิชย์ไทยได้ผลดังนี้

$$\text{LNCR}_t^C = 0.25622 + 1.30804\text{LN}(\text{TD}^C) - 0.1832\text{LN}(\text{BOT}^C) - 0.1169\text{LN}(\text{BOF}^C)$$

(0.455329) (15.195)*** (-3.1306)*** (-2.0353)***

$$R^2 = 0.9843 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.9803$$

$$\text{Durbin-Watson} = 1.7669 \quad \text{F-statistic} = 250.319$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

*** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยที่กำหนดให้

CR^C = ปริมาณให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรงของธนาคารพาณิชย์ ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

TD^C = ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

BOT^C = ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารพาณิชย์ ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

BOF^C = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคือปริมาณเงินฝากและปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ถึงร้อยละ 98.43 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีความสัมพันธ์ของตัวแปรดังนี้ ปริมาณเงินฝากมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ ส่วนปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ตัวแปรอิสระ คือ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อในทิศทางตรงกันข้าม

ผลการศึกษาในส่วนที่สอง ซึ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ผลการศึกษาดังนี้

$$\text{LNCR}^A = 3.0904 + 1.3186\text{LN}(\text{TD}^A) - 0.0849\text{LN}(\text{BOT}^A) - 0.0879\text{LN}(\text{BOF}^A)$$

(6.7069) (11.440)*** (-1.4054)* (-0.6683)

$$R^2 = 0.9828 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.9885$$

$$\text{Durbin-Watson} = 1.1797 \quad \text{F-statistic} = 228.462$$

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

*** นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

โดยที่กำหนดให้

CR^A = ปริมาณให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

TD^A = ปริมาณเงินฝากของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

BOT^A = ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

BOF^A = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ ปีฐาน 2531

ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินฝากของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อในทิศทางเดียวกัน ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อในทิศทางตรงกันข้าม ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ส่วนปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. สรุปการทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ในส่วนของการศึกษาปริมาณการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน พบว่าปัจจัยตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลและเป็นตัวกำหนด คือ ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคาร ปริมาณเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณอุปทานการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Fund Theory) ที่กล่าวว่า ปริมาณเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวกำหนดปริมาณเงินให้กู้ และจากผลการศึกษาของ จินตนา มั่นคงพูนสวัสดิ์ (2544) ซึ่งศึกษาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับการลงทุนและการบริโภค พบว่า ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มากที่สุด รองลงมาคือ ปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศ และผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย นอกจากนี้ผลการศึกษาของ อุทัย สี่หิรัญวงศ์ (2546) ซึ่งศึกษาเรื่อง อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่า ปริมาณเงินกู้ยืมรวมในประเทศและต่างประเทศ ผลัดกันแล้วรวม และปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นปัจจัยกำหนดอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาของ ละอองดาว ธนะสูตร (2546) ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญได้แก่ ปริมาณเงินฝากรวม อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ อัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภคและปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ของธนาคารพาณิชย์ โดยที่ ปริมาณเงินฝากรวมและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ ส่วนอัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภคและปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งปัจจัยสำคัญดังกล่าว ธนาคารพาณิชย์สามารถนำไปกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ได้ ผลการศึกษาของ สมใจ มโนดำรงธรรม (2542) ศึกษาเรื่อง สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมากที่สุด ได้แก่ ปริมาณเงินฝากทั้งหมด รองลงมาคือปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ และตัวแปรที่มีผลกระทบน้อยที่สุดคือมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปีที่ผ่านมา ผลการศึกษาของ วรารัตน์ พรหมมนตรี (2551) ศึกษาเรื่อง สินเชื่อธนาคารออมสิน พบว่า ปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน สำหรับปริมาณเงินกองทุนของธนาคารไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ผลการศึกษาของ ฉัฐพล สำเภาเงิน (2543) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย พบว่า ปริมาณเงินฝากของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อการเกษตรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดอุปทานปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี จากการทบทวนแนวคิดทางทฤษฎีและการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาจะใช้ ปริมาณเงินฝากรวม สภาพคล่องของธนาคาร อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดี และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นปัจจัยกำหนดการวิเคราะห์ปริมาณอุปทานการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

บทที่ 3

ลักษณะทั่วไปและสินเชื่อของธนาคารออมสิน

ในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงประวัติและวิวัฒนาการของธนาคารออมสิน การดำเนินงานของธนาคารออมสิน สินเชื่อของธนาคารออมสิน เกณฑ์ในการพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk) ของธนาคารออมสิน

ประวัติและวิวัฒนาการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสินได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ในระยะแรกดำเนินการภายใต้ชื่อ “คลังออมสิน” ในสังกัดกรมพระคลังมหาสมบัติ (พ.ศ. 2456 – 2471) โดย รัชกาลที่ 6 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติคลังออมสินพุทธศักราช 2456 และ ประกาศใช้วันที่ 1 เมษายน 2456 และได้รับพระราชทานทุนในการก่อตั้งเป็นจำนวน 100,000 บาท มีบทบาทและหน้าที่หลักเพื่อส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักเก็บออม และรวบรวมเงินออมภายในประเทศ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดผลทางเศรษฐกิจต่อราษฎรและประเทศชาติ ผ่านการให้กู้ยืมแก่รัฐบาลเพื่อชดเชยการขาดดุลการคลัง และใช้ในการบริหารประเทศ และได้มีการขยายที่ทำการเพิ่มขึ้น ตามหัวเมืองและมณฑลต่าง ๆ อีกจำนวน 15 แห่ง

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ตระหนักถึงข้อจำกัดและอุปสรรคในการดำเนินงานของคลังออมสินที่ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร จึงทรงมีพระราชดำริที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานใหม่และทรงเห็นสมควรให้โอนกิจการคลังออมสินจากกระทรวงพระคลังมหาสมบัติให้อยู่ในสังกัด “กรมไปรษณีย์โทรเลข” (พ.ศ. 2472 – 2489) ซึ่งมีที่ทำการอยู่ทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อกับคลังออมสิน โดยเริ่มเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2472 หลังจากนั้น ภายหลังจากวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ภายใต้อำนาจการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของคลังออมสิน จึงทำการปรับปรุงและขยายกิจการของคลังออมสินให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับ

ในปี 2483 คลังออมสินได้เปิดบริการรับฝากพันธบัตรและสลากออมสิน และคิดดอกเบี้ยให้เป็นจำนวนแน่นอนในเวลาใดก่อนคืนตามกำหนดระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ คลังออมสินในยุคนี้กล่าวได้ว่าเป็นยุคแห่งความก้าวหน้า แม้สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในเวลา

นั้นจะประสบกับวิกฤตการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2 แต่กิจการและฐานะการเงินของคลังออมสินก็ไม่ได้รับผลกระทบ กลับปรากฏว่ามีจำนวนผู้ฝากและเงินที่รับฝากเพิ่มขึ้นเรื่อยมา บทบาทสำคัญของคลังออมสินจำแนกได้ดังนี้

(1) คลังออมสินเป็นสถาบันการเงินเพียงแห่งเดียวและแห่งแรกของรัฐบาลที่ให้บริการรับฝากเงินรายย่อยที่มีฐานะมั่นคง ปลอดภัย ให้ผลประโยชน์ตอบแทนตามสมควรแก่ผู้ฝาก ตลอดจนดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ให้แพร่หลายสู่ประชาชนทุกระดับชั้น

(2) เป็นแหล่งเงินกู้ที่สำคัญของรัฐบาล โดยคลังออมสินและธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นฝ่ายรับซื้อพันธบัตรเงินกู้ของรัฐทุกครั้งที่ออกจำหน่าย เนื่องจากประชาชนยังไม่นิยมซื้อพันธบัตรรัฐบาลเท่าไรนัก นอกจากนี้คลังออมสินยังเป็นแหล่งรับซื้อหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของรัฐบาลที่จำหน่ายภายในประเทศ เช่น พันธบัตรเงินกู้และตั๋วเงินคลัง

(3) คลังออมสินเป็นแหล่งเงินทุนที่รัฐบาลนำไปใช้เป็นเงินคงคลังเพื่อเป็นการเสริมสร้างเสถียรภาพด้านการคลังของรัฐบาล เช่น มีการนำเงินคลังออมสินไปใช้เป็นเงินคงคลังรายเดือน

(4) คลังออมสินมีบทบาทเป็นสถาบันที่ส่งเสริมการออมทรัพย์ให้กับประชาชนทั่วไปทุกสาขาอาชีพ โดยวิธีการส่งเสริมต่าง ๆ เช่น คลังออมสินสำหรับบ้านและการรับฝากเงินเคลื่อนที่ที่สถานีรถไฟ และอำเภอต่าง ๆ

(5) คลังออมสินมีบทบาทในการเป็นตัวแทน หรือแหล่งซื้อขายพันธบัตรรัฐบาลทั้งที่ออกจำหน่ายในและนอกประเทศ บทบาทนี้สืบเนื่องมาจากเมื่อครั้งเป็นคลังออมสินในสังกัดกรมพระคลังมหาสมบัติ

(6) คลังออมสินช่วยส่งเสริมฐานะการเงินของประเทศ มีการนำเงินของคลังออมสินไปฝากธนาคารต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศและชดเชยการขาดดุลงบประมาณของประเทศ ตั้งแต่ปี 2480 – 2489

จากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของคลังออมสิน รัฐบาลจึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 และเปลี่ยนจากคำว่า “คลังออมสิน” เป็น “ธนาคารออมสิน” มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นรัฐวิสาหกิจในรูปแบบของสถาบันการเงินที่มีรัฐบาลเป็นประกัน ดำเนินการในสังกัดกระทรวงการคลัง บริหารงานภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการซึ่งกระทรวงการคลังแต่งตั้ง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2490 เป็นต้นมา

ปัจจุบันธนาคารออมสินมีสาขาทั่วประเทศ 598 สาขา สาขาย่อย/หน่วยให้บริการ 223 แห่ง (รวมหน่วยให้บริการเรือเคลื่อนที่ 2 ลำ และรถเคลื่อนที่ 30 คัน) เครื่อง ATM รวม 1,128 เครื่อง และธนาคารโรงเรียนรวม 261 แห่ง

การดำเนินงานของธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน เป็นสถาบันเพื่อการออมทรัพย์ที่ส่งเสริมให้มีการประหยัดการใช้จ่ายในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยให้มีการออมทรัพย์แล้วนำเงินที่ออมนั้นไปฝากธนาคาร โดยไม่คำนึงถึงว่าเงินนั้นจะมากหรือน้อย กิจการของธนาคารออมสินดำเนินการในรูปของการรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป ออกสลากออมสินซึ่งผู้ออมมีสิทธิถูกสลากออมสินได้ การดำเนินการดังกล่าวสถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้ ธนาคารออมสินนำเงินที่ได้รับไปลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรและหุ้นกู้ขององค์การรัฐวิสาหกิจ และตั๋วจักรวรรดิเงินของกระทรวงการคลัง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินที่หาเงินทุนให้รัฐบาลโดยตรง

การดำเนินงานของธนาคารออมสิน ประกอบด้วยสี่พันธกิจ คือ การเป็นสถาบันการออมของประเทศ เป็นสถาบันที่ดำเนินงานสนองนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เป็นสถาบันการลงทุนเพื่อการพัฒนา และเป็นสถาบันการเงินที่ดำรงอยู่ได้ภายใต้สภาวะการแข่งขัน การดำเนินงานของธนาคารแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ และการให้บริการอื่น ๆ

1 การรับฝากเงิน ธนาคารออมสินมีบริการรับฝากเงินที่หลากหลายเพื่อให้ผู้ฝากทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ได้เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม ผ่านสาขา หน่วยให้บริการ รถ และเรือเคลื่อนที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ประเภทของการให้บริการรับฝากเงิน มีดังนี้

1.1 เงินฝากเพื่อเรียก เป็นเงินฝากที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บเงินไว้ใช้จ่ายทั่วไปและเพื่อความสะดวกคล่องตัวในการใช้เงิน คุณสมบัติผู้ฝาก คือ เป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป หรือนิติบุคคลจำนวนเงินฝากถอนขั้นต่ำ 1 บาท มีการคิดดอกเบี้ยเป็นรายวัน ไม่เสียภาษีดอกเบี้ย สามารถถอนเงินวันละกี่ครั้งก็ได้ เอกสารที่ใช้ในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนพร้อมสำเนาบัตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถนำสมุดเงินฝากค้าประกันเงินกู้ หรือเบิกเงินบัญชี ใช้เป็นบัญชีคู่โอนกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน และให้บริการหักเงินเพื่อชำระค่าสาธารณูปโภคได้

1.2 เงินฝากเพื่อเรียกพิเศษ เป็นเงินฝากที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บเงินไว้ใช้จ่ายทั่วไป คุณสมบัติผู้ฝาก คือ เป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป หรือนิติบุคคล ฝากถอนครั้งละไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท ยกเว้นการถอนดอกเบี้ย คิดดอกเบี้ยเป็นรายวันโดยไม่เสียภาษีดอกเบี้ย แต่ถ้าในแต่ละเดือนถอนเงินเกิน 1 ครั้ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมร้อยละ 1 บาทของจำนวนเงินที่ถอนแต่ละครั้ง แต่ไม่ต่ำกว่าครั้งละ 500 บาท เอกสารที่ใช้ในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชน

พร้อมสำเนาบัตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถนำสมุดเงินฝากค้ำประกันเงินกู้หรือเบิกเงิน บัญชีได้

1.3 เงินฝากประจำรายเดือนยกเว้นภาษี เป็นเงินฝากเพื่อผลตอบแทน เป็นหลักประกัน และเงินสำรองในอนาคต คุณสมบัติผู้ฝาก คือ เป็นบุคคลธรรมดา หรือเป็นบัญชีร่วมของบุตรผู้เยาว์ กับบิดามารดา จำนวนเงินฝากขั้นต่ำเริ่มตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 25,000 บาท โดย จะต้องฝากประจำเดือนละครั้ง เท่านั้นทุกเดือน ติดต่อกัน 24 เดือน และขาดฝากได้ไม่เกิน 2 ครั้ง รวมระยะเวลาการฝากไม่เกิน 26 เดือน จะถอนได้ต้องฝากครบ 24 เดือน เมื่อครบกำหนดตาม เงื่อนไข ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยให้ตามที่ธนาคารประกาศ และได้รับการยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงิน ฝาก เอกสารในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนพร้อมสำเนาบัตร และสำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี

1.4 เงินฝากประจำ 3 เดือน เป็นเงินฝากเพื่อผลตอบแทน เป็นหลักประกัน และเงิน สำรองในอนาคต คุณสมบัติผู้ฝาก คือ ต้องมีอายุตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไป หรือนิติบุคคล จำนวนเงินฝาก ขั้นต่ำเริ่มตั้งแต่ 1,000 บาท มีการคิดดอกเบี้ยทบต้นให้ทุก 3 เดือน การถอนต้องถอนครั้งละไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท ยกเว้นการถอนดอกเบี้ย แต่เมื่อถอนแล้วต้องมียอดคงเหลือในบัญชีไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท เสียภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก เอกสารในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตร ประชาชนพร้อมสำเนาบัตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ หรือค้ำประกันบุคคลได้

1.5 เงินฝากประจำ 6 เดือน เป็นเงินฝากเพื่อผลตอบแทน เป็นหลักประกัน และเงิน สำรองในอนาคต คุณสมบัติผู้ฝาก คือ ต้องมีอายุตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไป หรือนิติบุคคล จำนวนเงินฝาก ขั้นต่ำเริ่มตั้งแต่ 200 บาท มีการคิดดอกเบี้ยทบต้นให้ทุก 6 เดือน เงื่อนไขการถอนจะถอนเงินครั้ง ละเท่าใดก็ได้ แต่เมื่อถอนแล้วต้องมียอดคงเหลืออยู่ในบัญชีไม่ต่ำกว่า 200 บาท มีการเสียภาษี ดอกเบี้ยเงินฝาก เอกสารในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนพร้อม สำเนาบัตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้หรือค้ำประกัน บุคคลได้

1.6 เงินฝากประจำ 12 เดือน เป็นเงินฝากเพื่อผลตอบแทน เป็นหลักประกัน และเงิน สำรองในอนาคต คุณสมบัติผู้ฝาก คือ ต้องมีอายุตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไป หรือนิติบุคคล จำนวนเงินฝาก ขั้นต่ำเริ่มตั้งแต่ 1,000 บาท มีการคิดดอกเบี้ยทบต้นให้ทุก 12 เดือน เงื่อนไขการถอนจะถอนเงิน ครั้งละเท่าใดก็ได้ แต่เมื่อถอนแล้วต้องมียอดคงเหลืออยู่ในบัญชีไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท ต้องเสียภาษี ดอกเบี้ยเงินฝาก เอกสารในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนพร้อม สำเนาบัตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้หรือค้ำประกัน บุคคลได้

1.7 เงินฝากกระแสรายวัน เป็นเงินฝากที่มีความสะดวกคล่องตัวในการใช้เงินเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนลงทุนและขยายกิจการ คุณสมบัติผู้ฝาก คือ เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นนิติบุคคล จำนวนเงินฝากขั้นต่ำเริ่มตั้งแต่ 5,000 บาท เงื่อนไขในการถอนเงินจะต้องถอนเป็นเช็คในการคิดดอกเบี้ย ถ้ายอดเงินคงเหลือในบัญชีตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป และมีจำนวนเช็คหักและผ่านบัญชี ไม่เกินเดือนละ 10 ฉบับ จะได้รับดอกเบี้ยเท่ากับเงินฝากเพื่อเรียก หักภาษีดอกเบี้ยเงินฝากเอกสารในการเปิดบัญชี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนพร้อมสำเนาบัตรผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้หรือค้ำประกันบุคคลได้

1.8 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบเพิ่มทุนทรัพย์ เป็นเงินฝากที่มีจุดเด่นที่อัตราการส่งเงินฝากต่ำ แต่ได้รับผลตอบแทนสูง และมีระยะเวลาการส่งเงินฝากสั้น ได้รับความคุ้มครองเป็นระยะเวลานาน ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7 – 60 ปี เลือกวงเงินสงเคราะห์ได้ตั้งแต่ 5,000-2,000,000 บาท ระยะเวลากรมธรรม์ 3 ระยะ คือ 10 ปี (ส่งเงินฝากเพียง 7 ปี) 15 ปี (ส่งเงินฝากเพียง 11 ปี) 20 ปี (ส่งเงินฝากเพียง 14 ปี) ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ เมื่อกรมธรรม์ครบสัญญา จะได้รับเงินตามวงเงินสงเคราะห์ที่เลือกไว้ หรือหากเสียชีวิตก่อนกรมธรรม์ครบสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้กับผู้รับผลประโยชน์

1.9 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบร่วมไทโร เป็นการฝากเงินที่ให้ทั้งด้านความคุ้มครองชีวิต และผลตอบแทนด้านการสะสมทรัพย์ ด้วยการส่งเงินฝากต่ำ แต่ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดด้วยการเพิ่มวงเงินคุ้มครองชีวิต ให้สูงขึ้นเป็นระยะ ๆ พร้อมกับการจ่ายเงินสดและโบนัสให้อีกต่างหาก ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ตั้งแต่ 7 – 60 ปี เลือกวงเงินสงเคราะห์ได้ตั้งแต่ 5,000-2,000,000 บาท ระยะเวลากรมธรรม์ 3 ระยะ คือ 10 ปี 15 ปี 20 ปี ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ ทุก ๆ 5 ปี จะได้รับความคุ้มครองเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และได้รับเงินสดจำนวนร้อยละ 20 ของวงเงินสงเคราะห์ เมื่อกรมธรรม์ครบสัญญาจะได้รับเงินสงเคราะห์พร้อมกับรับเงินโบนัสอีกร้อยละ 40 ของวงเงินสงเคราะห์ หากเสียชีวิตลงในระหว่างสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ รวมทั้งส่วนที่คุ้มครองเพิ่มขึ้นในช่วงปีนั้น ๆ ให้กับผู้รับประโยชน์

1.10 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบบำนาญ เป็นเงินฝากที่ให้ความคุ้มครองชีวิตในระหว่างสัญญาและจ่ายเงินบำนาญให้จนตลอดอายุของผู้ฝากหลังจากครบสัญญา โดยไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ หรือต้องรอให้เกษียณอายุงานเสียก่อน ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7 – 60 ปี เลือกวงเงินสงเคราะห์ได้ตั้งแต่ 5,000-2,000,000 บาท ระยะเวลากรมธรรม์ 5 ระยะ คือ 10 ปี 15 ปี 20 ปี 25 ปี และ 30 ปี ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ เมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดสัญญา จะได้รับเงินตามวงเงินสงเคราะห์ หลังจากนั้นจะได้รับเงินบำนาญร้อยละ 10 ของวงเงินสงเคราะห์ทุกปีไปจนตลอดอายุ หากเสียชีวิตก่อนจะได้รับเงินบำนาญครบ 5 งวด ธนาคารจะจ่ายเพิ่มให้รวมเป็นร้อยละ 50 ของวงเงินสงเคราะห์ทันที หากเลือกรับเป็นเงินบำนาญก้อนเดียวแทนเงินบำนาญก็ได้ โดยจะ

ได้รับเงินสดประมาณ 1 เท่า ของวงเงินสงเคราะห์ หากเสียชีวิตลงในระหว่างสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้กับผู้รับประโยชน์ หากเลือกฝากชนิดมีเงินปันผลทุก 5 ปี จะได้รับเงินปันผลร้อยละ 10 ของวงเงินสงเคราะห์ รวมทั้งในวันกรมธรรม์ครบกำหนด

1.11 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบทุนการศึกษา เป็นเงินฝากพิเศษที่ให้ความคุ้มครอง 2 ชีวิต ทั้งผู้ฝากและผู้รับประโยชน์ในเวลาเดียวกัน ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 20-60 ปี เลือกวงเงินสงเคราะห์ได้ตั้งแต่ 5,000-2,000,000 บาท อายุผู้รับประโยชน์ตั้งแต่แรกเกิด - 15 ปี ผู้ฝากต้องเป็นพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่แท้จริงของผู้รับประโยชน์ ระยะเวลากรมธรรม์ 11 ระยะเวลาคือ ตั้งแต่ 10-20 ปี ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ เมื่อกรมธรรม์ครบสัญญา ผู้รับประโยชน์จะได้รับเงินสงเคราะห์เป็นงวด ๆ ตามที่เลือกไว้ จากแผนการศึกษา หากผู้ฝากเสียชีวิตลงในระหว่างสัญญา จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งเงินฝากต่อ โดยผู้รับประโยชน์จะได้รับเงินเมื่อครบสัญญา หากผู้รับประโยชน์เสียชีวิตลงในระหว่างสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ผู้ฝากตามอัตราที่ธนาคารกำหนด

1.12 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินสะสมทรัพย์ เป็นเงินฝากที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดของธนาคารออมสิน โดยผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี เลือกวงเงินสงเคราะห์ได้ตั้งแต่ 5,000-2,000,000 บาท ระยะเวลากรมธรรม์ 3 ระยะเวลา คือ 15 ปี 18 ปี และ 21 ปี ผลประโยชน์ที่จะได้รับคือ ทุก ๆ 3 ปี จะได้รับเงินปันผลร้อยละ 15 ของวงเงินสงเคราะห์ เมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดสัญญาจะได้รับเงินสงเคราะห์ร้อยละ 150 ของวงเงินสงเคราะห์ หากเสียชีวิตลงในระหว่างสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 150 ของวงเงินสงเคราะห์ให้กับผู้รับประโยชน์

1.13 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินตลอดชีพ เป็นเงินฝากที่ตอบสนองความต้องการของครอบครัวทุกกลุ่ม ทุกระดับ ได้อย่างสมบูรณ์แบบที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการให้ผลตอบแทนด้านการออม หรือการให้ความคุ้มครองชีวิต โดยผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี เลือกวงเงินสงเคราะห์ได้ตั้งแต่ 5,000-2,000,000 บาท ระยะเวลากรมธรรม์ 3 ระยะเวลา คือ 15 ปี 18 ปี และ 21 ปี ผลประโยชน์ที่จะได้รับคือ ทุก ๆ 3 ปี จะได้รับเงินปันผลร้อยละ 15 ของวงเงินสงเคราะห์ เมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดสัญญาจะได้รับเงินสงเคราะห์ร้อยละ 150 ของวงเงินสงเคราะห์ หากเสียชีวิตลงในระหว่างสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 150 ของวงเงินสงเคราะห์ให้กับผู้รับประโยชน์

1.14 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินคู่ขวัญ เป็นเงินฝากที่ให้ความคุ้มครองชีวิตทั้งพ่อ หรือแม่ และบุตรในกรมธรรม์เดียวกัน โดยผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 20-55 ปี อายุบุตรแรกเกิด - 10 ปี ระบุชื่อบุตรได้คนเดียว และเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ผู้ฝากต้องเป็นพ่อ หรือแม่ ที่แท้จริงของบุตรเท่านั้น สามารถเลือกวงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ผลประโยชน์ที่จะได้รับ คือ ตั้งแต่รอบปีกรมธรรม์ที่ 2 เป็นต้นไป ธนาคารจะจ่ายเงินของขวัญวันเกิดให้ร้อยละ 2 ของวงเงิน

สงเคราะห์ให้กับบุตรในวันเกิดของบุตรทุกปี หากบุตรมีอายุจนถึงวันครบกำหนดสัญญา ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 100 กรณีผู้ฝากเสียชีวิต หรือตกเป็นบุคคลทุพพลภาพโดยสิ้นเชิง ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 100 พร้อมทั้งได้รับการยกเว้นการส่งเงินฝากในรอบปี กรมธรรม์ถัดไป ส่วนบุตรยังคงได้รับความคุ้มครองต่อจนกรมธรรม์ครบกำหนด กรณีบุตรเสียชีวิตธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ตามอายุของบุตร และกรมธรรม์จะสิ้นผลบังคับในกรณีผู้ฝากและบุตรเสียชีวิตพร้อมกัน และธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ของทั้งผู้ฝากและบุตรให้กับทายาท

1.15 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินอุ่นใจ เป็นเงินฝากสำหรับผู้ที่ต้องการผลตอบแทนทั้งในรูปของเงินปันผล และความคุ้มครอง พร้อมทั้งได้รับเงินบำนาญอีก 10 ปี ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี เลือกลงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ผลประโยชน์ที่ได้รับคือ ธนาคารจะจ่ายเงินปันผลให้ร้อยละ 10 ของวงเงินสงเคราะห์ทุกวันครบรอบ 3 ปี กรมธรรม์หลังจากกรมธรรม์ครบกำหนดเงินฝาก ผู้ฝากจะได้รับเงินบำนาญปีละร้อยละ 10 ของวงเงินสงเคราะห์ เป็นจำนวน 10 งวด ถ้าผู้ฝากมีชีวิตอยู่จนถึงวันรับบำนาญงวดที่ 10 ธนาคารจะจ่ายเงินให้อีกร้อยละ 100 ของวงเงินสงเคราะห์ ถ้าผู้ฝากเสียชีวิตในปีกรมธรรม์ที่ 1-3 ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 100 หากเสียชีวิตในปีกรมธรรม์ที่ 4 เป็นต้นไป ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 ของวงเงินสงเคราะห์เริ่มแรกทุก 3 ปี ถ้าผู้ฝากเสียชีวิตก่อนรับเงินบำนาญครบ 10 งวด ธนาคารจะจ่ายเงินบำนาญส่วนที่เหลือทันที พร้อมทั้งเงินสงเคราะห์อีกร้อยละ 100

1.16 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบเพิ่มทรัพย์ 170 เป็นเงินฝากที่ผู้ฝากจะได้รับเงินปันผลคืน พร้อมทั้งโบนัสเมื่อกรมธรรม์ครบกำหนด และยังได้รับความคุ้มครองสูงขั้นตลอดเวลา ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี เลือกลงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ระยะเวลากรมธรรม์ 15 ปี ส่งเงินฝากเพียง 9 ปี ผลประโยชน์ที่จะได้รับคือ ธนาคารจะจ่ายเงินปันผลให้ร้อยละ 8 ของวงเงินสงเคราะห์ ทุกวันครบรอบ 2 ปี กรมธรรม์ เมื่อครบกำหนด ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ร้อยละ 100 และโบนัสร้อยละ 14 ของวงเงินสงเคราะห์ ถ้าผู้ฝากเสียชีวิตในปีกรมธรรม์ที่ 1-2 ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 100 ของวงเงินสงเคราะห์ หากเสียชีวิตในปีกรมธรรม์ปีที่ 3 เป็นต้นไป ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 ของวงเงินสงเคราะห์เริ่มแรกทุก 2 ปี

1.17 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบเพิ่มทรัพย์ 200 เป็นเงินฝากที่ผู้ฝากจะได้รับเงินปันผลคืน พร้อมทั้งโบนัสเมื่อกรมธรรม์ครบกำหนด และยังได้รับความคุ้มครองสูงขั้นตลอดเวลา ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี เลือกลงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ผลประโยชน์ที่จะได้รับ คือ ธนาคารจะจ่ายเงินปันผลให้ร้อยละ 8 ของวงเงินสงเคราะห์ ทุกวันครบรอบ 2 ปี กรมธรรม์ เมื่อครบกำหนด ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ร้อยละ 100 และโบนัสร้อยละ 44 ของเงินสงเคราะห์ ถ้าผู้ฝากเสียชีวิตในปีกรมธรรม์ที่ 1-2 ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 100 หากเสียชีวิตในปี

กรมธรรม์ปีที่ 3 เป็นต้นไป ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 ของวงเงินสงเคราะห์ เริ่มแรกทุก 2 ปี

1.18 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินคู้มนิรันดร์ เป็นเงินฝากที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีรายได้สูง มีความต้องการผลประโยชน์ด้านการออมทรัพย์ และการหักลดหย่อนภาษีสูง ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี เลือกวงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ให้ความคุ้มครองระยะยาวถึง 70 ปี โดยส่งเงินฝากระยะสั้นเพียง 10 ปี หรือ 15 ปี ผลประโยชน์ที่จะได้รับ คือ ธนาคารจะจ่ายเงินปันผลให้ร้อยละ 15 ของวงเงินสงเคราะห์ เริ่มตั้งแต่สิ้นรอบปีที่ 1 ถึงสิ้นรอบปีที่ 9 กรณีเลือกส่งเงินฝาก 10 ปี หรือสิ้นรอบปีที่ 14 กรณีเลือกส่งเงินฝาก 15 ปี เมื่อฝากครบกำหนดระยะเวลา 10 ปี หรือ 15 ปี ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ร้อยละ 100 เมื่อผู้ฝากมีชีวิตครบ 70 ปี ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์อีกร้อยละ 50 หากผู้ฝากเสียชีวิตในระยะเวลาส่งเงินฝาก ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 100 หลังครบระยะเวลา 10 ปี หรือ 15 ปี หากผู้ฝากเสียชีวิตก่อนอายุครบ 70 ปี ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ร้อยละ 50

1.19 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินเกษียณสุข เป็นเงินฝากที่เหมาะสมสำหรับผู้เริ่มทำงานและต้องการสร้างความมั่นคงยามเกษียณ เป็นความคุ้มครองแบบสะสมทรัพย์ ผู้ฝากต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 7-40 ปี เลือกวงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ระยะเวลาส่งฝาก 10 ปี คุ้มครองถึงอายุ 60 ปี ผลประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ฝากจะได้รับเงินปันผลร้อยละ 4 ของวงเงินสงเคราะห์ ตั้งแต่สิ้นปีกรมธรรม์ที่ 10 จนถึงก่อนอายุครบ 60 ปี เมื่อผู้ฝากอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ จะได้รับร้อยละ 100 ของวงเงินสงเคราะห์พร้อมโบนัสอีกร้อยละ 50 ของวงเงินสงเคราะห์ กรณีผู้ฝากเสียชีวิต ธนาคารจะจ่ายร้อยละ 100 ของวงเงินสงเคราะห์พร้อมทั้งคืนเงินที่ได้ส่งฝากมา

1.20 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินเงินได้รายได้ เป็นเงินฝากที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินเพื่อใช้ในอนาคตเปรียบเสมือนมีบำนาญเลี้ยงชีพทุกเดือนไปจนถึงอายุ 70 ปี ผู้ฝากต้องมีอายุตั้งแต่ 20-50 ปี ระยะเวลาส่งฝาก 15 ปี คุ้มครองถึงอายุ 70 ปี เลือกวงเงินสูงสุดได้ 2,000,000 บาท ผลประโยชน์ที่จะได้รับ ได้รับเงินปันผลร้อยละ 50 ของวงเงินสงเคราะห์ หลังส่งฝากครบ 15 ปี พร้อมเริ่มรับเงินได้รายเดือน เดือนละร้อยละ 1 ของวงเงินสงเคราะห์จนถึงก่อนอายุครบ 70 ปี เมื่อผู้ฝากอายุครบ 70 ปี จะได้รับร้อยละ 300 ของวงเงินสงเคราะห์ กรณีผู้ฝากเสียชีวิตในระหว่างปีกรมธรรม์ปีที่ 1-5 ธนาคารจะจ่ายเงินร้อยละ 100 ของวงเงินสงเคราะห์ ระหว่างปีกรมธรรม์ที่ 6-ก่อนอายุครบ 70 ปี ธนาคารจะจ่ายเงินร้อยละ 300 ของวงเงินสงเคราะห์

1.21 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตแบบออมสินสบายใจ เป็นเงินฝากที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการส่งเงินฝากระยะสั้นและรับความคุ้มครองระยะยาว พร้อมทั้งรับผลประโยชน์เป็นบำนาญ ผู้ฝากต้องมีอายุตั้งแต่ 7-55 ปี ระยะเวลาส่งเงินฝาก 8 ปี คุ้มครอง 16 ปี ระยะเวลาส่งเงินฝาก 10 ปี คุ้มครอง 20 ปี ผลประโยชน์ที่ได้รับ ในช่วงส่งเงินฝาก รับเงินปันผล ร้อยละ 5 ของวงเงิน

สงเคราะห์ ทุกวันครบรอบ 3 ปีกรรมธรรม์ รับเงินปันผลร้อยละ 50 ของวงเงินสงเคราะห์ในวันครบรอบปีกรรมธรรม์ที่ 8 หรือปีกรรมธรรม์ที่ 10 รับเงินบำนาญปีละร้อยละ 5 ของวงเงินสงเคราะห์จำนวน 8 งวด หรือ 10 งวด วันที่รับเงินบำนาญงวดสุดท้ายผู้ฝากจะได้รับเงินสงเคราะห์ร้อยละ 100 กรณีผู้ฝากเสียชีวิต ปีกรรมธรรม์ที่ 1-3 ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ร้อยละ 100 และจะได้รับความคุ้มครองเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ของวงเงินสงเคราะห์เริ่มแรกทุก 3 ในช่วงส่งเงินฝาก เสียชีวิตระหว่างปีที่ได้รับเงินบำนาญ ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ร้อยละ 100 พร้อมทั้งบำนาญส่วนที่เหลือทันทีเพื่อให้ครบ 8 งวด หรือ 10 งวด

1.22 เงินฝากสลากออมสิน เป็นวิธีการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่ธนาคารใช้ในการระดมเงินฝากจากประชาชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การระดมเงินเพื่อให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนำไปช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ในประเทศ เป็นต้น โดยประชาชนผู้ฝากเงินจะได้รับผลประโยชน์ในการออมระยะยาว เมื่อครบกำหนดเวลาจะได้รับเงินต้น พร้อมดอกเบี้ย รวมถึงผู้ฝากมีสิทธิถูกรางวัลตามที่ธนาคารกำหนด

2 การให้สินเชื่อ ธนาคารออมสินเปิดให้บริการสินเชื่อแก่ประชาชนบุคคลทั่วไป โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยแบ่งประเภทของการให้บริการสินเชื่อได้ดังนี้

2.1 สินเชื่อนโยบายรัฐ หรือสินเชื่อเพื่อสังคม ธนาคารเปิดให้บริการสินเชื่อ แก่บุคคลรายย่อยทั่วไปผ่านเครือข่ายสาขา ซึ่งเป็นแนวทางที่ธนาคารมุ่งเน้นเพราะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้สูงมากขึ้นได้โดยตรง โดยปัจจุบัน ธนาคารได้เปิดให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ แก่ประชาชนทั่วไป โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ได้แก่

- สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน
- สินเชื่อธนาคารประชาชนแบบฉับพลัน
- สินเชื่อธุรกิจห้องแถว
- สินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการรายใหม่
- สินเชื่อสถานฝึกสู่อาชีพ
- สินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการ
- สินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท

2.2 สินเชื่อเพื่อธุรกิจ ในการขยายบทบาทด้านการกระจายสินเชื่อสู่ภูมิภาคที่มุ่งเน้น การส่งเสริมการสร้างรายได้และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคของประเทศจึงเป็นรูปแบบของการให้สินเชื่อโดยตรงแก่ประชาชน ในด้านการให้บริการสินเชื่อแก่โครงการลงทุนเพื่อผลิตสินค้า และบริการในส่วนภูมิภาค ได้แก่

- สินเชื่อเคหะ
- สินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs
- สินเชื่อเพื่อการศึกษา
- สินเชื่อโทรทองอเนกประสงค์
- สินเชื่อเพื่อไปทำงานต่างประเทศ
- สินเชื่อสวัสดิการ
- สินเชื่อชีวิตสุขสันต์
- สินเชื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

3 การให้บริการอื่น ๆ หัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจอีกประเภทหนึ่ง คือ การให้บริการทางการเงินที่หลากหลาย นอกเหนือจากด้านเงินฝาก และสินเชื่อแล้ว การให้บริการทางการเงินเป็นการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า สร้างความพึงพอใจ และยังเป็นแหล่งที่มาของรายได้ค่าธรรมเนียมของธนาคารอีกด้วย การให้บริการทางการเงินของธนาคารประกอบด้วย

3.1 บัตรออมสินวีซ่าเดบิต ธนาคารได้เปลี่ยนชื่อทางการตลาดบัตรเดบิตจาก "บัตรออมสิน วีซ่า อิเลคตรอน" เป็น "บัตรออมสิน วีซ่าเดบิต" เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัท Visa International Service Association ซึ่งต้องการให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการใช้บัตรมากขึ้น

3.2 บริการทางการเงินผ่านตู้ATM การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครื่อง ATM ได้แก่ การสอบถาม การถอนเงิน การโอนเงิน การเปลี่ยนรหัสประจำตัว และบริการอื่น ๆ

3.3 บริการชำระเงินออนไลน์ ธนาคารเปิดให้บริการรับชำระสินค้า และบริการผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารในระบบ Payment Online เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการให้รวดเร็วขึ้น

3.4 บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศธนาคารออมสินเปิดบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อสร้างความสะดวกสบายให้กับชาวไทย และชาวต่างชาติทุกคน

3.5 เช็คของขวัญเพื่อเป็นของขวัญ หรือของกำนัลใน โอกาสต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานบวชงานวันเกิดสะดวกผู้ให้ ถูกใจผู้รับสามารถซื้อและขึ้นเงินสด ได้ที่ธนาคารออมสินทุกสาขาทั่วประเทศ

3.6 บาทเน็ต สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยและวางใจได้ เมื่อใช้บริการโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ต ของธนาคารออมสิน

3.7 บริการตรวจสอบผลสลากออมสินผ่านSMS เปิดให้บริการแจ้งผลการตรวจรางวัลทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ (SMS) โดยให้ลูกค้าสามารถยื่นใบสมัครขอรับใช้บริการได้ทุกสาขา

3.8 Mobile Online และ ATM เป็นการให้บริการในรูปแบบใหม่ในด้านการทำธุรกรรมทางการเงินโดยไม่ต้องไปติดต่อที่สาขา โดยใช้รถ Mobile Online และ ATM เคลื่อนที่จอดให้บริการในจุดต่าง ๆ ที่ธนาคารกำหนด

3.9 เรือธนาคารออมสิน ธนาคารออมสิน จัดให้มีเรือเคลื่อนที่รับฝาก - ถอนเงินทางน้ำขึ้นเพราะเห็นว่าประชาชนที่มีบ้านเรือนอยู่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำลำคลองต่างๆ ถ้าหากจะต้องเดินทางไปฝากเงินกับสำนักงานสาขาของธนาคารอาจจะไม่สะดวกในการเดินทาง

3.10 มอเตอร์ไซค์แบงกิ้ง ธนาคารออมสินเปิดตัวบริการ GSB EXPRESS SERVICE บริการใหม่ล่าสุดในรูปแบบ Motorcycle Banking หรือบริการธนาคารเคลื่อนที่ โดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นสื่อกลางในการให้บริการธุรกรรมทางการเงินแก่ลูกค้าถึงหน้าบ้าน

ปัจจัยสำคัญที่ธนาคารออมสินใช้ในการดำเนินงาน คือ เงินออมที่ธนาคารออมสินระดมมาจากประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านเงินฝาก เงินกู้ และนำเงินเหล่านี้ไปให้สินเชื่อแก่ผู้ต้องการใช้เงินในระบบเศรษฐกิจหรือนำไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย การให้บริการด้านการเงินต่าง ๆ เช่น การโอนเงิน การอาวัล การค้าประกัน การซื้อขายปริวรรตเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

ธนาคารออมสินจะมีค่าใช้จ่ายสำคัญในด้านค่าดอกเบี้ยจ่ายแก่ผู้ฝาก ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ค่าธรรมเนียมและบริการอื่น ๆ รวมทั้งค่าภาษี ส่วนรายได้จะได้อาจมาจากดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าบริการต่าง ๆ ของธนาคาร ผลการดำเนินงานถ้าธนาคารมีกำไร ก็จะนำกำไรไปพิจารณาจัดสรรเป็นเงินสำรองตามกฎหมาย เงินสำรองเพื่อการดำเนินงานตามนโยบายของธนาคาร สำหรับกำไรสุทธิคงเหลือภายหลังการจัดสรรก็จะนำไปรวมเป็นกำไรสะสม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเงินกองทุนเพื่อขยายธุรกิจต่อไป

ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินในช่วงที่ผ่านมา จากตารางที่ 3.1 ปรากฏว่าธนาคารมีรายได้สุทธิจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี จาก 22,935 ล้านบาท ในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 30,078 ล้านบาท ในปี 2551 สอดคล้องกับปริมาณการให้สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี จาก 346,317 ล้านบาท ในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 545,398 ล้านบาท ในปี 2551 ซึ่งเป็นผลมาจากปริมาณเงินฝากของธนาคารที่เพิ่มขึ้น จาก 580,229 ล้านบาท ในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 702,479 ล้านบาท ทำให้ธนาคารมีสภาพคล่องในการให้สินเชื่อ สามารถนำเงินฝากของธนาคารมาหมุนเวียนปล่อยให้ผู้ให้กับลูกค้าสินเชื่อ ทำรายได้ในด้านรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ ในขณะที่เดียวกันธนาคารก็มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีเช่นกันจึงทำให้ธนาคารมีกำไรสุทธิลดลงในบางปี

ตารางที่ 3.1 ผลการดำเนินงานธนาคารออมสิน ปี พ.ศ. 2547-2551

หน่วย : ล้านบาท

งบดุล	2547	2548	2549	2550	2551
สินทรัพย์รวม	665,911	680,072	711,298	756,766	808,628
เงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ	261,733	233,618	208,481	239,895	208,303
เงินให้สินเชื่อ	346,317	397,463	431,946	469,717	545,398
หนี้สินรวม	598,041	600,798	634,824	669,835	728,878
เงินฝาก	580,229	583,251	614,233	643,946	702,479
ส่วนของทุน	67,870	79,274	76,474	86,931	79,750
งบกำไรขาดทุน	2547	2548	2549	2550	2551
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	27,925	29,278	36,337	41,845	42,940
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินรางวัล สลากออมสิน	7,815	7,129	12,242	16,066	15,693
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	20,110	22,149	24,095	25,779	27,247
รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย	2,825	2,383	2,131	2,426	2,831
รายได้สุทธิจากกิจการดำเนินงาน	22,935	24,532	26,226	28,205	30,078
ค่าใช้จ่ายที่มีค่าใช้จ่าย	10,872	9,414	10,061	11,058	13,593
กำไรก่อนหักหนี้สูญและหนี้สงสัย จะสูญ	12,063	15,118	16,165	17,147	16,485
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	138	2,776	6,085	6,413	3,104
กำไรสุทธิ	11,925	12,342	10,080	10,734	13,381

ที่มา. จาก รายงานประจำปี 2551 (หน้า 12-13), โดย ธนาคารออมสิน, 2551, กรุงเทพมหานคร

สินเชื่อของธนาคารออมสิน

บริการด้านสินเชื่อของธนาคารออมสินจากอดีตถึงปัจจุบัน จัดแบ่งได้หลายประเภท ตามความต้องการของลูกค้า บริการด้านสินเชื่อเป็นบริการหลักบริการหนึ่งที่สร้างรายได้ให้กับธนาคารออมสิน โดยในปี 2504 ธนาคารออมสินได้จัดสรรเงินกู้ให้แก่องค์กรและรัฐวิสาหกิจ โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกัน นอกจากนี้ธนาคารออมสินได้ให้กู้ยืมเพื่อส่งเสริมการศึกษา เพื่อปลูกสร้างและซ่อมแซมอาคารเรียน และขยายบริการให้กู้ยืมแก่ผู้ฝาก เงินประเภทเคหะสงเคราะห์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง นับตั้งแต่ปี 2522 ธนาคารออมสินได้ขยายขอบเขตการให้กู้ยืมแก่ประชาชน เพื่อสนองความต้องการของผู้ฝากและประชาชนให้มากขึ้นกว่าเดิม ด้วยบริการให้กู้ยืมและเบิกเงินบัญชี โดยใช้เงินฝากประจำ 12 เดือนค้ำประกัน ปีต่อมาขยายบริการ สินเชื่อสวัสดิการ สำหรับข้าราชการและพนักงานองค์การของรัฐที่มีรายได้น้อย ต่อมาปี 2526 ธนาคารเพิ่มบริการ สินเชื่อออมสินสงเคราะห์ และเปิดให้บริการสินเชื่ออีกหลายชนิด มาจนถึงปัจจุบันสินเชื่อของธนาคารได้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สินเชื่อตามนโยบายรัฐ และสินเชื่อธุรกิจ มีรายละเอียดดังนี้

สินเชื่อตามนโยบายรัฐ

ธนาคารออมสินเปิดให้บริการสินเชื่อแก่บุคคลรายย่อยทั่วไปผ่านเครือข่ายสาขา ซึ่งเป็นแนวทางที่ธนาคารมุ่งเน้น เพราะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงมากขึ้นได้โดยตรง โดยปัจจุบันธนาคารได้เปิดให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ แก่ประชาชนทั่วไป โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ได้แก่

1. สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน

เป็นสินเชื่อสำหรับเจ้าของกิจการขนาดเล็กที่ต้องการเพิ่มรายได้ หรือมีความตั้งใจจะประกอบธุรกิจขนาดเล็ก (ถ้าผู้สนใจยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องให้บิดา/มารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้ดำเนินการแทน) มีสถานที่ประกอบอาชีพ หรือให้บริการลูกค้าที่แน่นอนสามารถติดตามได้ มีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 เดือน โดยไม่จำกัดวงเงินฝาก ธนาคารจะให้กู้ตามวงเงินที่จำเป็นต้องใช้จ่ายจริง และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้

2. สินเชื่อธนาคารประชาชนแบบฉับพลัน

เพื่อเป็นเงินกู้ใช้ในการแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนในการดำรงชีพ อาทิ ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัว ค่าใช้จ่ายกรณีจำเป็นเร่งด่วน เป็นต้น โดยคุณสมบัติผู้กู้เป็นบุคคลสัญชาติไทย อายุ 20 ปี บริบูรณ์ และไม่เกิน 65 ปี เป็นประชาชนทั่วไปที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ในการใช้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา และบรรเทาความเดือดร้อน เป็นผู้ที่มีรายได้ และมีความสามารถในการชำระเงินกู้คืนธนาคาร หรือเป็นผู้ที่มีประวัติการชำระหนี้กับสถาบันการเงินดี

ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว มีถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบที่สามารถติดต่อได้ ธนาคารจะให้กู้ได้ตามความจำเป็นไม่เกินรายละ 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 1 ต่อเดือน (แบบคงที่)

3. สินเชื่อธุรกิจห้องแถว

เป็นสินเชื่อเพื่อใช้เป็นทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบกิจการ โดยมีวงเงินกู้ ตั้งแต่ 100,001 - 500,000 บาท ระยะเวลาการกู้ไม่เกิน 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR ต่อปี คุณสมบัติผู้กู้เป็นบุคคลสัญชาติไทย อายุ 20 ปี บริบูรณ์ และไม่เกิน 65 ปี หรือเป็นนิติบุคคล ประกอบธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดรายได้ โดยมีวัตถุประสงค์ เช่น หมุนเวียนซื้อสินค้า วัตถุดิบ ลงทุนใน อาคาร เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการผลิตสินค้าและบริการ ซ่อมยานพาหนะขนส่งสินค้า หมุนเวียนจ้างแรงงาน วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอื่น ๆ ที่จำเป็นและเหมาะสม

4. สินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการรายใหม่

เพื่อเป็นเงินทุน หรือเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ โดยมีคุณสมบัติผู้กู้ เป็นผู้ ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากหน่วยราชการ หรือหน่วยงานเอกชนที่ส่วนราชการรับรองแล้ว หรือมี ประสบการณ์พื้นฐานในอาชีพที่จะประกอบการ ไม่เป็นลูกค้าสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน หรือโครงการสินเชื่อธุรกิจห้องแถวในขณะยื่นกู้ มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และเมื่อรวมอายุผู้กู้ กับ ระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ ต้องไม่เกิน 60 ปี เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่แน่นอนสามารถติดต่อได้ มีสถานที่ ประกอบอาชีพที่แน่นอน ประกอบธุรกิจที่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวนเงินให้กู้ ให้กู้ได้ตามความจำเป็น ความเป็นไปได้ของธุรกิจ และความสามารถ

5. สินเชื่อสานฝันสู่อาชีพ

เพื่อใช้เป็นทุนหรือทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการประกอบอาชีพ และเพื่อใช้ในการดำเนินงานอื่น ๆ ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เป็นส่วน หนึ่งของสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ซึ่งเป็นการรองรับนโยบายรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหา ความยากจนของประชาชนให้หมดไป โดยได้ขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมประชาชน ที่ไม่เคย เป็นผู้ประกอบการแต่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตต่อไป ผู้กู้ ต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย อายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และเมื่อรวมระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้แล้ว ไม่เกิน 65 ปี ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการสินเชื่อสานฝันสู่อาชีพ มีถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ ประกอบกิจการที่แน่นอนสามารถติดต่อได้ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว ผ่านการ ฝึกอบรมในการประกอบอาชีพ จนสามารถเป็นผู้ประกอบการอาชีพนั้น ๆ ได้ หรือเป็นผู้ที่มี ประสบการณ์พื้นฐานในอาชีพที่จะประกอบการได้ หรือ มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพมา ก่อน และต้องการเปลี่ยนอาชีพ หรือประกอบอาชีพเสริม

6. สินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการ

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะยาวแบบผ่อนชำระ มีจุดประสงค์เพื่อนำไปชำระหนี้เงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือเงินกู้จากสถาบันการเงิน เช่น ธอส. ธกส. ธนาคารพาณิชย์ รวมถึงธนาคารออมสิน ผู้กู้ต้องเป็นกลุ่มข้าราชการครูที่สังกัดส่วนราชการ ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเดียวกันจำนวนตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปรวมตัวกัน และมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีคณะกรรมการบริหาร มีระบบการจัดการที่ชัดเจน และกำหนดเงื่อนไขการเป็นสมาชิกและการพ้นสภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มอย่างชัดเจน มีเงินกองทุนสำรองภายในกลุ่ม จากการออมร่วมกันของสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีแนวทาง/มาตรการ/วิธีการ/โครงการแผนงานในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตของสมาชิกในกลุ่มให้ดีขึ้น

7. สินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะสั้น 1-5 ปี แบบผ่อนชำระ ที่ต้องการให้ธนาคารมีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชน และเครือข่าย ให้บริการทางการเงินเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ แก่องค์กรชุมชนและเครือข่าย ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท ไม่ว่าจะในเรื่องความเป็นอยู่ การศึกษา การสาธารณสุข และการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ ผู้กู้จะต้องเป็นกลุ่มชาวบ้าน ที่รวมตัวกันอย่างต่อเนื่อง มีสมาชิกตั้งแต่ 25 คนขึ้นไป มีการออมทรัพย์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีคณะกรรมการบริหาร ที่มาจากการเลือกตั้งของสมาชิก มีระบบการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจน โดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนนิติบุคคล เป็นสมาชิกสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 เดือน กลุ่มมีผลงานหรือกิจกรรมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีเงินออมหรือเงินทุนหรือเงินสัจจะของกลุ่มอยู่แล้วจำนวนหนึ่ง

สินเชื่อเพื่อธุรกิจ

เป็นการขยายบทบาทด้านการกระจายสินเชื่อสู่ภูมิภาค ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการสร้างรายได้ และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคของประเทศ โดยเป็นไปในรูปแบบการให้สินเชื่อโดยตรงแก่ประชาชน ในด้านการให้บริการสินเชื่อแก่โครงการลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและบริการในส่วนภูมิภาค ได้แก่

1. สินเชื่อเคหะ

เป็นสินเชื่อเพื่อให้ผู้กู้สามารถซื้อที่ดินเพื่อเตรียมปลูกสร้างอาคาร ซื้อที่ดินพร้อมอาคารหรือห้องชุด ซื้อที่ดินและปลูกสร้างอาคารในที่ดินนั้น ซื้อที่ดินที่มีอาคารของตนเองหรือคู่สมรสปลูกสร้างอยู่ เพื่อปลูกสร้างหรือต่อเติมซ่อมแซมอาคารในที่ดินซึ่งเป็นของตน หรือคู่สมรส

เพื่อไถ่ถอนจำนองที่ดิน ที่ดินและอาคาร หรือห้องชุดของตนเองหรือคู่สมรส จากสถาบันการเงินอื่น ผู้กู้จะต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ มีอาชีพและรายได้แน่นอน

2. สินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs

เป็นสินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุน เงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ การผลิต การค้าและบริการสำหรับผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนา และสร้างรายได้ของประเทศ เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจเติบโต แข็งแรง ทดเทียม นานาประเทศได้ ผู้กู้จะต้องเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย หรือจดทะเบียน ตามกฎหมายไทย

3. สินเชื่อเพื่อการศึกษา

เป็นสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาของตนเอง หรือของบุตร ตั้งแต่ หลักสูตรปริญญาตรีขึ้นไป ในสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ ทบวงมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานดังกล่าวรับรอง ผู้กู้ เป็นบุคคลธรรมดาที่ประกอบอาชีพ และมีรายได้แน่นอน มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่เมื่อรวมอายุผู้กู้กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ ต้องไม่เกิน 60 ปี เป็นผู้ฝากเงินประเภทใดประเภทหนึ่งของธนาคาร

4. สินเชื่อไทรทองเอนกประสงค์

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะยาว แบบผ่อนชำระ เพื่อประกอบการค้าหรือการลงทุน เพื่อการอุปโภคหรือบริโภค เพื่อไถ่ถอนจำนองจากสถาบันการเงินอื่น ผู้กู้ต้องเป็นบุคคลที่มี อาชีพและรายได้แน่นอน มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ เมื่อรวมอายุผู้กู้กับระยะเวลาที่ชำระเงินคืน ต้อง ไม่เกิน 65 ปี

5. สินเชื่อเพื่อไปทำงานต่างประเทศ

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะกลาง แบบผ่อนชำระ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ ผู้กู้จะต้องเป็นบุคคลที่ประสงค์จะเดินทางไปทำงาน ต่างประเทศ โดยผ่านทางบริษัทจัดหางาน ที่ได้หนังสืออนุญาตให้รับสมัครหรือประกาศรับสมัคร งาน และจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ สังคม โดยจะต้องมีสำเนา ใบทดสอบฝีมือ (ถ้ามี) และหนังสือรับรองสิทธิการกู้จากกรมการจัดหา งาน มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ เมื่อรวมอายุผู้กู้ กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ต้องไม่เกิน 60 ปี เป็น สมาชิกโครงการ ณ สาขาที่ยื่นขอเงิน เป็นผู้ฝากเงินประเภทเพื่อเรียกของธนาคาร (เพื่อรองรับการ โอนเงินชำระหนี้จากต่างประเทศ) และต้องไม่เป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือเป็นบุคคล ล้มละลาย

6. สินเชื่อสวัสดิการ

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง แบบผ่อนชำระ เพื่อการอุปโภคบริโภค ผู้ขอ
กู้ต้องเป็นข้าราชการ มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และเมื่อรวมอายุผู้กู้กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ต้องไม่
เกิน 60 ปี และเป็นผู้ฝากเงินประเภทใดประเภทหนึ่งของธนาคาร

7. สินเชื่อชีวิตสุขสันต์

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง แบบผ่อนชำระ เพื่อนำไปใช้จ่ายทั่วไป ผู้ขอ
กู้ต้องเป็นบุคคลธรรมดาที่บรรลุนิติภาวะ และมีความสามารถทำนิติกรรมได้ เป็นผู้ฝากเงินประเภท
ใดประเภทหนึ่งของธนาคาร เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่แน่นอนสามารถติดต่อได้

8. สินเชื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

เป็นสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง แบบผ่อนชำระ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อ
เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ผู้ขอต้องเป็นบุคคลธรรมดาที่มีอาชีพและรายได้แน่นอน กรณี
เป็นนักเรียน / นักศึกษา ให้บิดา มารดา ที่มีคุณสมบัติข้างต้นเป็นผู้กู้แทน มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
และเมื่อรวมอายุผู้กู้กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ต้องไม่เกิน 60 ปี และเป็นผู้ฝากเงินประเภทใดประเภท
หนึ่งของธนาคาร

เกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน

การพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารออมสินใช้เกณฑ์การพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับสถาบัน
การเงินอื่น ๆ โดยปกติธนาคารจะรวบรวมรายละเอียดในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกค้าแล้วนำมา
วิเคราะห์ว่าควรอนุมัติให้สินเชื่อแก่ลูกค้าหรือไม่ โดยใช้แนวทางการประเมินความเสี่ยงในการให้
กู้ยืม โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า 6C's policy ได้แก่

1. ประวัติของผู้กู้ (Character) ในการพิจารณาให้สินเชื่อ นั้น ธนาคารจะต้องพิจารณา
ประวัติและอุปนิสัยของผู้กู้เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจในการ
ชำระหนี้คืน และความรับผิดชอบต่อภาวะหนี้สินที่ผูกพันของผู้กู้ ในกรณีที่ผู้กู้เป็นนักธุรกิจ
ธนาคารจะต้องทราบถึงการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธุรกิจทั้งในอดีตและปัจจุบัน
ตลอดจนทราบลักษณะของผู้บริหารกิจการ หรือผู้จัดการว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีชื่อเสียง
และความซื่อสัตย์เพียงใด

2. ความสามารถในการหารายได้ (Capacity) ผู้กู้จะสามารถชำระหนี้คืนได้หรือไม่
นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการหารายได้ของเขา ซึ่งธนาคารจะตรวจสอบฐานะทางการเงินของผู้
กู้ โดยวิเคราะห์จากข่าวสารที่ได้รับ และงบแสดงฐานะการเงินของผู้กู้ เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน
งบกระแสเงินสด เป็นต้น ซึ่งจะพิจารณาจากรายรับจากการขายทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ กำไรของ
กิจการหลังหักภาษี และการกู้ยืมจากแหล่งอื่น

3. เงินทุน (Capital) เป็นการประเมินถึงเงินทุนของผู้ขอกู้ว่า เงินทุนที่เจ้าของธุรกิจนำมาลงในกิจการมีมากน้อยเพียงใด มีทรัพย์สินที่ปลอดจากภาระการจำนอง จำนำ มากน้อยเพียงใด ซึ่งทรัพย์สินของผู้กู้จะแสดงความเข้มแข็งทางการเงิน ที่ใช้ในการสนับสนุนในการชำระหนี้

4. หลักประกัน (Collateral) หลักประกันจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยลดอัตราความเสี่ยงของธนาคารในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ดังนั้น ในการพิจารณาให้กู้ยืมของธนาคารจะต้องคำนึงถึงความผิดพลาดล้มเหลวในการดำเนินกิจการของผู้กู้ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ธนาคารจะต้องพิจารณาหลักประกันการกู้ยืมด้วย เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของธนาคาร โดยไม่ต้องสูญเสียเงินทั้งหมด หากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งต้องสำรวจและตรวจสอบสภาพของหลักประกันอย่างละเอียดถี่ถ้วน แต่ถ้ากิจการของผู้กู้มีความเสี่ยงสูงมาก ธนาคารก็อาจปฏิเสธการให้สินเชื่อแก่ผู้กู้นั้น แม้ว่าจะมีหลักทรัพย์สินที่ดีเพียงใดก็ตาม หลักประกันที่อาจนำมาใช้สำหรับการกู้ยืมเงินต่อธนาคารนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

4.1 หลักประกันที่เป็นบุคคล หลักประกันประเภทนี้มีทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาค้ำประกัน ธนาคารจะต้องคำนึงถึงฐานะของผู้ค้ำประกันควรเป็นผู้ที่มีหลักทรัพย์สินและหน้าที่การงานมั่นคง เป็นที่เชื่อถือในวงสังคม ในกรณีที่เป็นิติบุคคลจะต้องเป็นนิติบุคคลที่แสดงผลการจัดการในอดีตเป็นที่น่าพอใจ มีชื่อเสียงและผลการดำเนินงานที่ผ่านมามีกำไรสม่ำเสมอ รวมทั้งมีความสามารถในการชำระหนี้และมีเงินกองทุนสูง มีฐานะการเงินมั่นคง

4.2 หลักประกันที่เป็นทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่ธนาคารรับเป็นหลักประกันนั้น ควรเป็นทรัพย์สินที่ซื้อขายในท้องตลาดได้ทันที และไม่แปรสภาพไปก่อนที่หนี้จะถึงกำหนดชำระ เช่น ที่ดิน โรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์ พันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น

โดยปกติ ธนาคารต้องการที่จะได้รับการชำระคืนในรูปของตัวเงินมากกว่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ธนาคารไม่ประสงค์ให้มีการขายทรัพย์สินของผู้กู้อาชำระหนี้ เว้นแต่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการได้ทรัพย์สินมานั้นย่อมก่อให้เกิดความยุ่งยากในการจำหน่าย ความล่าช้า และอาจเกิดผลขาดทุนได้ ถึงแม้ว่าหลักประกันจะไม่ใช้ปัจจัยสำคัญในการพิจารณาสินเชื่อก็ตาม แต่หลักประกันยังมีความสำคัญในการพิจารณาให้สินเชื่อสำหรับธนาคารอยู่มาก ทั้งนี้เพราะการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย ยังขาดแคลนข้อมูลน่าเชื่อถือได้พอที่ธนาคารจะนำมาวินิจฉัยให้สินเชื่ออย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของหลักประกันมีแนวโน้มลดน้อยลงเนื่องจากการประกอบธุรกิจในปัจจุบันได้มีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง มีการใช้เทคนิคและวิทยาการสมัยใหม่ ประกอบกับการแข่งขันระหว่างธนาคารมาก ฉะนั้นในการให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารายใหญ่ธนาคารจะพิจารณาแผนการดำเนินงานและความสามารถในการบริหารงานของธุรกิจนั้นมากกว่าหลักประกัน

5. สถานการณ์และภาวะทางเศรษฐกิจ (Condition) ในการพิจารณาให้สินเชื่อ ธนาคารจะพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของผู้

ดังนั้นธนาคารจะต้องติดตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการผลิต การบริโภค และการจำหน่าย อันจะทำให้การชำระหนี้ของลูกหนี้เปลี่ยนแปลงได้ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ธนาคารควรมานำวิเคราะห์ ได้แก่ ความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ ภาวะการแข่งขันของธุรกิจ ภาวะตลาดและแนวโน้มของธุรกิจโดยทั่วไป การเปลี่ยนแปลงทางด้านอุปสงค์ของสินค้า การเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนถึงการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ภาวะทางการเมือง สภาพดินฟ้าอากาศ ภัยธรรมชาติ เป็นต้น การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะช่วยทำให้การคาดการณ์ทำได้ถูกต้องและทำให้การตัดสินใจในการให้สินเชื่อมีความผิดพลาดน้อยลง

6. ประเทศ (Country) เป็นการประเมินถึงประเทศของผู้กู้ ซึ่งจะพิจารณาถึงภาวะทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศ ประวัติการชำระหนี้ของประเทศหรือไม่อย่างไร ตลอดจนศึกษาถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ติดต่อกันด้วย เพราะแนวความคิดและความรับผิดชอบของแต่ละประเทศจะแตกต่างกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารและการปฏิบัติทางการค้าซึ่งมักจะแตกต่างกัน

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาประเมินความเสี่ยงของผู้กู้ดังกล่าวทั้ง 6 เกณฑ์ หากธนาคารและสถาบันการเงินได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติแล้วจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาสินเชื่อ ทำให้สามารถคัดเลือกลูกค้าที่มีศักยภาพ และป้องกันความเสี่ยงจากการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารให้ลดลงได้ ทำให้ธนาคารมีสินเชื่อที่มีคุณภาพหนี้ที่ดี ซึ่งจะส่งผลดีต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคาร

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit risk) ของธนาคารออมสิน

ความเสี่ยงด้านเครดิต หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญา ซึ่งอาจเป็นเพราะลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงิน หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามสัญญา รวมถึงการที่คุณภาพของลูกหนี้อาจเสื่อมถอยลง ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

ในปี 2551 สถานการณ์วิกฤตสินเชื่อสังหาริมทรัพย์คุณภาพต่ำ (Subprime Mortgage Loan) ในสหรัฐอเมริกา สั่นคลอนความมั่นคงของสถาบันการเงินทั่วโลก รวมทั้ง สถาบันการเงินในประเทศไทย ธนาคารออมสินตระหนักว่า ความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อผลตอบแทนของธนาคาร ธนาคารจึงเร่งปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต โดยหลักสำคัญ คือ การยึดถือการอำนวยการสินเชื่อตามมาตรฐานสากล มีการถ่วงดุลอำนาจและ

ตรวจสอบซึ่งกันและกัน มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนระหว่าง ผู้ทำหน้าที่ด้านการตลาด การวิเคราะห์ การอนุมัติสินเชื่อ การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ สนับสนุนการขยายตัวของสินเชื่อได้อย่างมีคุณภาพ สาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต มีดังนี้

1. พัฒนานโยบายสินเชื่อ (Credit Policy) เพื่อใช้เป็นแนวทางมาตรฐานในการอำนวยสินเชื่อ รวมถึงคำสั่งวิธีปฏิบัติและกระบวนการในการอนุมัติสินเชื่อ
2. พัฒนาระบบ Credit Scoring เพื่อช่วยคัดกรองคุณภาพลูกค้า ประกอบการตัดสินใจพิจารณาสินเชื่อรายย่อย
3. พัฒนาเครื่องมือวัดระดับความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกค้าสินเชื่อรายใหญ่ (Credit Rating)
4. ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกระบวนการอนุมัติสินเชื่อให้สอดคล้องกับประเภทและขนาดลูกค้า เช่น มีการแบ่งแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการตลาดและการวิเคราะห์สินเชื่อออกจากกัน เพื่อให้สามารถควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
5. จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านเครดิต และสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
6. การติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิต ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่ให้สินเชื่อมีความเสี่ยงว่าเงินที่จะให้กู้ยืมจะได้รับการชำระคืนหรือไม่ ดังนั้น ธนาคารหรือสถาบันการเงินจึงจำเป็นต้องลดความเสี่ยงให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งการติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตต่าง ๆ ได้แก่
 - 6.1 การติดตามและควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่อมิให้มีอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป โดยจำแนกตามประเภทสินเชื่อ อุตสาหกรรม ภูมิศาสตร์ และประเภทธุรกิจ
 - 6.2 มีการกำหนดอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อ เงินลงทุน และภาระผูกพันสูงสุด (Single Lending Limit) เพื่อกระจายความเสี่ยงให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม
 - 6.3 กำหนดนโยบายการสอบทานสินเชื่อรายใหญ่และรายย่อย นโยบายในการทบทวนคุณภาพสินทรัพย์ การติดตามคุณภาพสินทรัพย์
 - 6.4 การบริหารสินทรัพย์ที่มีปัญหา ธนาคารได้จัดจ้าง บริษัทตามหนี้จากภายนอก จัดให้มีระบบศูนย์ข้อมูลหนี้ค้างชำระและการติดตามหนี้ เพื่อสนับสนุนกระบวนการติดตามหนี้ที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 4

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ผู้ศึกษาจะนำทั้งวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีรูปแบบการศึกษา แหล่งข้อมูล กรอบแนวคิดในการศึกษา และแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำทั้งในส่วนการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณมาใช้ในการศึกษา ในส่วนของการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาเป็นการศึกษาการดำเนินงานของธนาคารออมสิน การให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน เกณฑ์ในการพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารออมสิน

ส่วนการวิเคราะห์เชิงปริมาณผู้ศึกษาจะทำการศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีกับตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งผู้ศึกษาได้มาจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบจำลองในการศึกษา ดังนี้

$$TL = f(TD, LD, MLR, NPLs)$$

ความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$TL = a_1 + a_2TD + a_3 LD + a_4MLR + a_5 NPLs$$

โดยกำหนดให้

$$TL = \text{ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี}$$

$$TD = \text{ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี}$$

$$LD = \text{สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี}$$

$$MLR = \text{อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน}$$

$$NPLs = \text{หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี}$$

$$a_1 = \text{ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่}$$

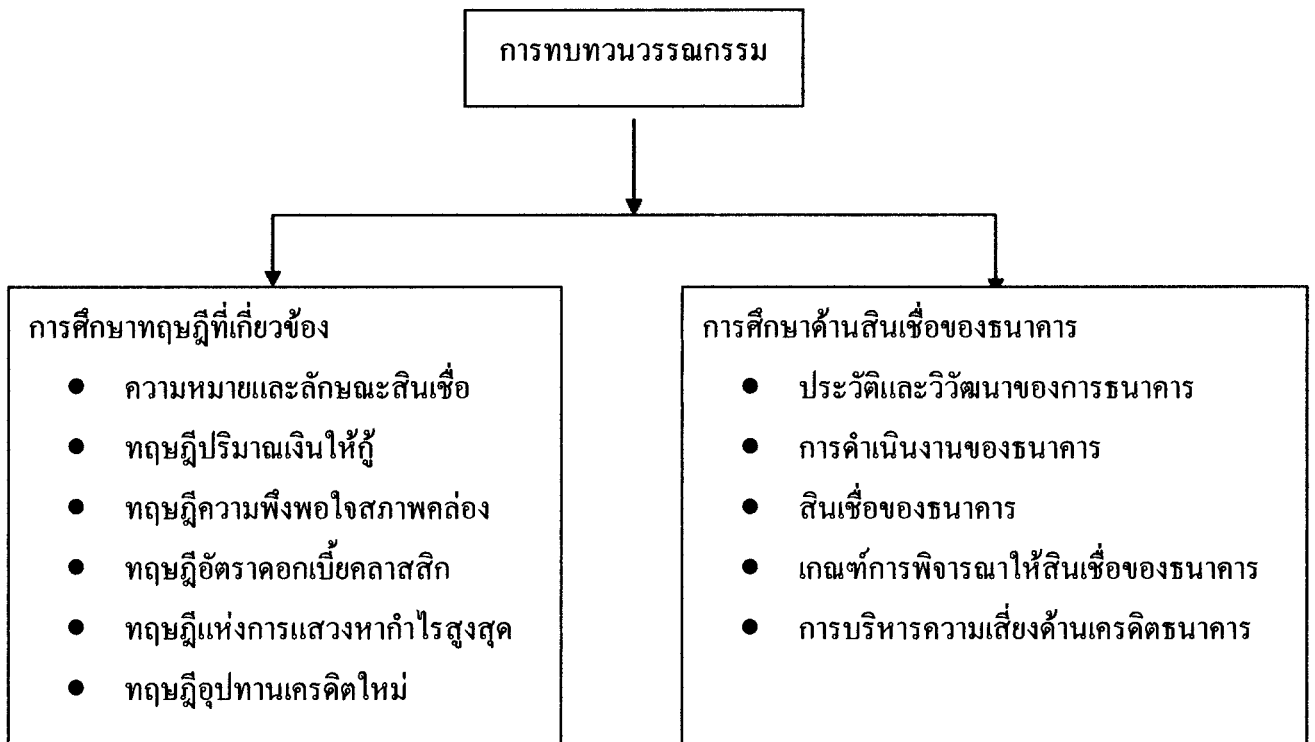
$$a_2 \dots a_5 = \text{ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ}$$

2. แหล่งข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งได้จัดเก็บรวบรวมจากรายงานของธนาคารออมสินภาค 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระเบียบคำสั่งและประกาศของธนาคารออมสิน โดยผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาดังนี้

1. สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี สภาพคล่องของธนาคารออมสิน หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เก็บรวบรวมจากรายงานประจำเดือน และรายงานประจำปี ของธนาคารออมสินภาค 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน เก็บรวบรวมจาก ระเบียบคำสั่งและประกาศของธนาคารออมสิน

3. กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. แบบจำลองและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

จากผลการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปตัวแปรที่มีอิทธิพลและเป็นปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ได้ดังนี้

1. ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์
2. ปริมาณเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศ
3. ปริมาณเงินกองทุน
4. ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคาร
5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้
6. ผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
7. อัตราเงินเฟ้อหรือดัชนีราคาผู้บริโภค
8. ผลกระทบมวลรวม

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความสนใจปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีอยู่ 4 ปัจจัย ด้วยกัน คือ ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสิน สภาพคล่องของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน และหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน โดยใช้แบบจำลองในการศึกษาและแต่ละปัจจัยนั้นมีเหตุผลประกอบดังนี้

$$TL = a_1 + a_2TD + a_3 LD + a_4MLR + a_5 NPLs$$

ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสิน (TD) เป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นแหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารออมสิน เพราะเงินรับฝากจากลูกค้าเป็นเงินทุนของธนาคารออมสิน หากปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น ธนาคารจะมีเงินทุนในการให้กู้สินเชื่อมากขึ้น ปริมาณสินเชื่อจึงเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินลดลง ธนาคารจะมีเงินทุนหรือสภาพคล่องในการให้กู้สินเชื่อลดลง ปริมาณสินเชื่อจึงลดลง

สภาพคล่องของธนาคารออมสิน (LD) เป็นตัวแปรวัดสภาพคล่องทางการเงิน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก มาเป็นตัวแปรวัดสภาพคล่องทางการเงิน ในกรณีที่อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากมีค่าสูงมาก ๆ หรือเพิ่มขึ้น แสดงว่าสภาพคล่องของธนาคารจะมีระดับลดลง ซึ่งอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากจะเติบโตหรือไม่ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจ ถ้าสภาพคล่องของธนาคารออมสินสูงขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ สภาพคล่องของธนาคารจะมีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อ เพราะธนาคารจะต้องมีการวางแผนในการบริหารสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อที่จะได้ควบคุมปริมาณสินเชื่อตามแนวทางที่ธนาคารกำหนด

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (MLR) เป็นปัจจัยที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารออมสิน ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินสูงขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ แสดงแนวโน้มว่าผู้กู้ยืมจะเลือกใช้สินเชื่อของธนาคารออมสินน้อยลง และใช้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงินอื่นแทน ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินลดลง โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ แสดงถึงแนวโน้มว่าผู้กู้ยืมจะเลือกใช้สินเชื่อของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น

หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เป็นปัจจัยที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารออมสินในฐานะเจ้าหนี้ เมื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ธนาคารต้องเพิ่มภาระในการตั้งสำรองหนี้สูญจึงควบคุมการปล่อยสินเชื่อเข้มงวดมากขึ้น ส่งผลทำให้ปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินลดลงด้วย และในทางตรงข้ามหากหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ก็จะทำให้ปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น เพราะภาระในการกันสำรองหนี้สูญลดลง

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการศึกษา

การศึกษาผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินเขตลพบุรี พบว่า อัตราการขยายตัวของสินเชื่รวมของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2549 ถึง 2551 แสดงให้เห็นว่าในแต่ละสาขามีประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินฝากรวมของแต่ละสาขา โดยธนาคารมีนโยบายการปล่อยสินเชื่อเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น อาทิ สินเชื่อธนาคารประชาชน สินเชื่อธุรกิจห้องแถว สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน ซึ่งนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงานของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ประกอบด้วย ปริมาณสินเชื่อ ปริมาณเงินฝาก และรายได้ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้รับมาจากธนาคารออมสินภาค 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแล โดยกำหนดเป้าหมายตามศักยภาพของแต่ละสาขาในพื้นที่ จากทำเลที่ตั้งสภาพแวดล้อม สภาพคล่องทางเศรษฐกิจ รายได้ประชากรในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน และจากผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา เมื่อธนาคารออมสินเขตลพบุรี ได้รับเป้าหมายมาเรียบร้อยแล้วจะดำเนินการจัดสรรให้กับสาขาในสังกัดเขตลพบุรี ซึ่งจะต้องคำนึงถึงเป้าหมายจากปัจจัยดังกล่าวด้วย

ตารางที่ 5.1 ปริมาณเงินฝากและปริมาณสินเชื่อของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรี

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	สาขา	พ.ศ.2549		พ.ศ.2550		พ.ศ.2551	
		ปริมาณ เงินฝาก	ปริมาณ สินเชื่อ	ปริมาณ เงินฝาก	ปริมาณ สินเชื่อ	ปริมาณ เงินฝาก	ปริมาณ สินเชื่อ
1	ลพบุรี	1,402.59	975.40	1,447.79	1,003.17	1,399.57	1,082.67
2	โคกกระเทียม	571.84	957.05	619.12	983.27	613.96	1,036.93
3	โคกสำโรง	750.97	465.92	690.08	516.75	627.87	525.22
4	บ้านหมี่	755.98	556.29	799.15	531.70	762.00	570.08
5	พัฒนานิคม	383.68	332.67	410.88	360.66	393.01	424.93
6	ลำน้ำราชน	547.78	578.75	577.22	637.16	536.34	705.07
7	วงเวียนสระแก้ว	917.48	928.11	988.76	949.85	957.96	947.47
8	ท่าวัง	353.71	299.83	362.45	318.35	363.35	353.70
9	หนองม่วง	0.00	0.00	83.53	0.40	108.48	81.12
รวมเขตลพบุรี		5,684.03	5,094.02	5,978.98	5,301.32	5,762.53	5,727.19

ที่มา : กลุ่มงานแผนและพัฒนางานสาขา ธนาคารออมสินภาค 4

ตารางที่ 5.1 แสดงปริมาณสินเชื่อกงเหลือของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรี ในช่วงปี 2549 – 2551 ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่าในแต่ละสาขามีผลการดำเนินงานปริมาณสินเชื่อกงเหลือเพิ่มขึ้นทุกปี ธนาคารออมสินสาขาลพบุรีมีปริมาณสินเชื่อกงเหลือสูงสุด โดยมีจำนวนเงินรวม 975.40 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 1,003.17 ล้านบาท และ 1,082.67 ล้านบาท ในปี 2550 และ 2551 ตามลำดับ สำหรับธนาคารออมสินสาขาโคกกระเทียม มีปริมาณสินเชื่อกงเหลือรองลงมา โดยในปี 2549 มีจำนวนเงินรวม 957.05 ล้านบาท ส่วนปริมาณสินเชื่อกงเหลือน้อยที่สุดคือธนาคารออมสินสาขาท่าม่วง (ธนาคารออมสินสาขาหนองม่วงเริ่มเปิดดำเนินการ พ.ศ. 2550) สำหรับปริมาณเงินฝากรวม ธนาคารออมสินสาขาลพบุรีมีปริมาณเงินฝากกงเหลือสูงสุด โดยมีจำนวนเงินรวม 1,402.59 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 1,447.79 ล้านบาท และ 1,399.57 ล้านบาท ในปี 2550 และ 2551 สำหรับธนาคารออมสินสาขาวงเวียนสระแก้ว มีปริมาณเงินฝากกงเหลือรองลงมา โดยในปี 2549 มีจำนวนเงินรวม 917.48 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 988.76 ล้านบาท และ 957.96 ล้านบาท ในปี 2550 และ 2551 ส่วนปริมาณเงินฝากกงเหลือน้อยที่สุดคือธนาคารออมสินสาขาท่าม่วง (ธนาคารออมสินสาขาหนองม่วงเริ่มเปิดดำเนินการ พ.ศ. 2550)

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีนั้น ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยดังกล่าวมาจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยคลาสสิกและทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด มาประมวลเป็นแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และผู้ศึกษา ได้นำข้อมูลตัวเลขจากรายงานประจำเดือน รายงานประจำปี ของธนาคารออมสินภาค 4 มาใช้แทนค่าตัวแปรต่าง ๆ ในสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรอิสระว่ามีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีอย่างไร การวิเคราะห์นี้ผู้ศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม Eviews มาประมวลผล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

$$\begin{aligned}
 TL &= -5378.053 + 0.926835TD + 6118.523LD - 27.77114MLR - 0.459221NPLs \\
 &(-27.73259) \quad (31.84462)** \quad (51.48456)** \quad (-2.261704)** \quad (-2.641753)**
 \end{aligned}$$

R-squared	=	0.999498
Adjusted R-squared	=	0.999364
F-statistic	=	7468.167
Durbin-Watson star	=	1.918542

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือค่า t-statistic

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษาตามแบบจำลองข้างต้น จะได้ค่าต่าง ๆ ทางสถิติ ดังนี้

1. ค่า Adjusted R-squared เท่ากับ 0.99 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินค้าของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในแบบจำลองร้อยละ 99 และเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ อีกเพียงร้อยละ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณสินค้ารวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีได้ดี

2. ค่า Durbin-Watson เป็นค่าที่ทดสอบปัญหาตัวคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันแบบจำลอง ค่า Explanatory variables เท่ากับ 4 และจำนวน observations เท่ากับ 20 ตั้งสมมติฐานหลักว่า ตัวคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน และสมมติฐานรองว่า ตัวคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน พบว่า จากการประมาณค่าตามแบบจำลอง ได้ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.91 ซึ่งไม่ตกอยู่ในพื้นที่ระหว่าง 0.90 และ 1.83 แสดงว่าตัวคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. ค่า F-statistic เท่ากับ 7468.167 และจากตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ที่องศาความเป็นอิสระเท่ากับ 4 และ 15 ได้ค่า F-statistic เท่ากับ 3.06 ค่า F-statistic ในแบบจำลองได้มากกว่าค่า F-statistic จากตาราง ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง และยอมรับว่าอย่างน้อยที่สุดมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวในแบบจำลองสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้

4. ค่า t-statistic ที่คำนวณได้ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ ปริมาณเงินฝากรวม (มีค่า t-statistic เท่ากับ 31.84462) สภาพคล่องของธนาคารออมสิน (มีค่า t-statistic เท่ากับ 51.48456) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (มีค่า t-statistic เท่ากับ -2.261704) หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (มีค่า t-statistic เท่ากับ -2.641753) จากตารางได้ค่า t-statistic ที่องศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 15 และที่ระดับนัยสำคัญ 0.025 ดังนั้นบริเวณวิกฤต คือ $-t_{0.025} = -2.131$ และ $t_{0.025} = 2.131$ ค่า t-statistic จากแบบจำลองนี้ตกอยู่ในบริเวณวิกฤต จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือยอมรับว่ามี

นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรอิสระทั้งสี่ในแบบจำลองมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณเงินฝากรวมและสภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีและหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ได้ตั้งไว้

การคำนวณค่าความยืดหยุ่นของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

ค่าความยืดหยุ่นของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อ หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของปริมาณสินเชื่อ เทียบกับการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ซึ่งได้นำค่าเฉลี่ยมาจากรายแสดงข้อมูลสำหรับการประมวล โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$E = \frac{\partial ER}{\partial X} \cdot \frac{X}{ER}$$

โดยกำหนดให้

E = ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity)

∂ = อัตราการเปลี่ยนแปลง

ER = ปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสิน

X = ตัวแปรอิสระ

E_{TD} = ค่าความยืดหยุ่นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีต่อปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

E_{LD} = ค่าความยืดหยุ่นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีต่อสภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

E_{MLR} = ค่าความยืดหยุ่นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีต่ออัตราดอกเบี้ยลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

E_{NPLs} = ค่าความยืดหยุ่นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีต่อหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

$$TL = -5378.053 + 0.926835TD + 6118.523LD - 27.77114MLR - 0.459221NPLs$$

$$E_{TD} = 0.92 \times \frac{5570.68}{4788.09} = 1.07$$

$$E_{LD} = 6118.52 \times \frac{0.8134}{4788.09} = 1.04$$

$$E_{MLR} = -27.77 \times \frac{6.35}{4788.09} = -0.04$$

$$E_{NPLs} = -0.45 \times \frac{149.76}{4788.09} = -0.01$$

สรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี
ดังนี้

1. ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

ปริมาณเงินฝากรวมเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.07 หมายความว่า เมื่อปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.07 เมื่อปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินสูงขึ้น ธนาคารออมสินมีเงินทุนที่จะนำมาหาประโยชน์ได้มากขึ้น จะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน

2. สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

สภาพคล่องของธนาคารออมสิน เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.04 หมายความว่า เมื่อสภาพคล่องของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 เมื่อสภาพคล่องของธนาคารออมสินสูงขึ้น ธนาคารออมสินมีเงินหมุนเวียนที่จะนำมาหาประโยชน์ได้มากขึ้นจะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น สภาพคล่องของธนาคารออมสินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน

3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ - 0.04 หมายความว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ย

เงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินลดลงร้อยละ - 0.04 เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินลดลง เพราะผู้บริหารโยกมากู้เงินน้อยลง เนื่องจากต้นทุนการกู้เงินหรือดอกเบี้ยสูงขึ้น และในทางตรงกันข้ามถ้าหากดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินลดลง ก็จะทำให้ต้นทุนการกู้เงินลดลง ความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้น ปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มมากขึ้น

4. หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ - 0.01 หมายความว่า เมื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินลดลงร้อยละ 0.01 เพราะธนาคารต้องเพิ่มภาระในการสำรองหนี้สูญเพิ่มขึ้น เพิ่มภาระในการควบคุมความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ มีฝ่ายบริหารหนี้ที่คอยติดตามควบคุมดูแลติดตามหนี้ทำให้ค่าใช้จ่ายในการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น จึงชะลอการปล่อยสินเชื่อให้ลดลง และในทางตรงกันข้ามหากหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีลดลงร้อยละ 1 ก็จะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.01 เพราะภาระในการกันสำรองหนี้สูญลดลง

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุป

ธนาคารออมสิน เป็นสถาบันการเงินของรัฐภายใต้การดูแลของกระทรวงการคลัง ที่มีบทบาททั้งที่ระดมเงินออมจากผู้ต้องการออม ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ออมและผู้ต้องการเงินลงทุน โดยการเคลื่อนย้ายเงินออมไปสู่ผู้ที่ต้องการเงินทุนด้วยการให้สินเชื่อ มีการขยายสินเชื่อและมีการนำเสนอรูปแบบของสินเชื่อมากขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนในภาคเอกชนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเน้นเกี่ยวกับการกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนตลอดมา สำหรับภาครัฐมีนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อตอบสนองความต้องการเงินกู้ของประชาชนทุกระดับชั้น ควบคู่กับการสนองนโยบายรัฐบาล

การดำเนินงานของธนาคารออมสินเขตลพบุรี จึงมีลักษณะเหมือนกับธนาคารพาณิชย์ คือ การแข่งขันระดมเงินฝาก และจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่ใกล้เคียงกับธนาคารพาณิชย์ การให้สินเชื่อกับบุคคลทั่วไปและนิติบุคคล แต่เนื่องจากในอดีตธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินของรัฐบาล ซึ่งมีการจัดสรรเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลในเวลาที่รัฐบาลต้องการ ดังนั้น ในช่วงเวลาที่รัฐบาลยังไม่ต้องการใช้เงิน หรือมีความต้องการใช้เงินน้อย ธนาคารจึงมีสภาพคล่องส่วนเกินเป็นจำนวนมาก

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีกับปัจจัยอื่น ๆ ที่กำหนด คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (TD) สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (LD) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (MLR) และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2547 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2552 รวม 20 ไตรมาส ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมจากรายงานผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินภาค 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา สามารถสรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ได้ดังนี้

1.1 สมมติฐานที่ 1

ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยเมื่อปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินสูงขึ้น ธนาคารออมสินมีเงินทุนที่จะนำมาหาประโยชน์ได้มากขึ้นจะทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน

เพิ่มขึ้นด้วย จึงยอมรับสมมติฐานนี้ แสดงว่า ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินที่เปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน

1.2 สมมติฐานที่ 2

สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยเมื่อสภาพคล่องของธนาคารออมสินสูงขึ้นทำให้ธนาคารมีเงินหมุนเวียนในการให้สินเชื่อเพิ่มมากขึ้น และจะทำให้ปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นด้วย ผลการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับสมมติฐาน ดังนั้น สภาพคล่องของธนาคารออมสินเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินที่เปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน

1.3 สมมติฐานที่ 3

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้น ปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินจะลดลง เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินลดลง ก็จะทำให้ต้นทุนการกู้เงินลดลงความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้น ผลการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับสมมติฐาน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินที่เปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม

1.4 สมมติฐานที่ 4

หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เขตลพบุรี เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยเมื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ธนาคารควบคุมความเสี่ยงในการให้สินเชื่อเพิ่มมากขึ้น มีการตั้งสำรองหนี้สูญเพิ่มมากขึ้น ปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินจะลดลง เมื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินจะเพิ่มขึ้น ธนาคารก็จะปล่อยสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น ผลการทดสอบสมมติฐาน ยอมรับสมมติฐาน ดังนั้น หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินที่เปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแบบจำลองของปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยใช้ตัวแปรต่าง คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (TD) สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (LD) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน

(MLR) และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) สรุปลความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ตารางที่ 6.1 สรุปลความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ กับปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (หน่วย: ล้านบาท)

ลำดับ	ตัวแปร	การเปลี่ยนแปลงของ ของตัวแปรต่าง ๆ	ผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อ ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี
1	ปริมาณเงินฝาก	เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท	เพิ่มขึ้น 0.926835 ล้านบาท
2	สภาพคล่อง	เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท	เพิ่มขึ้น 6118.523 ล้านบาท
3	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สำหรับลูกค้าชั้นดี	เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท	ลดลง 27.77114 ล้านบาท
4	หนี้สงสัยจะสูญหรือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท	ลดลง 0.459221 ล้านบาท

ที่มา จากการคำนวณ

$$\text{TL} = -5378.053 + 0.926835\text{TD} + 6118.523\text{LD} - 27.77114\text{MLR} - 0.459221\text{NPLs}$$

ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ของปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเท่ากับ 0.926835 แสดงว่าหากปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้น 0.926835 ล้านบาท

สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ของสภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเท่ากับ 6,118.523 แสดงว่าหากสภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้น

1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้น 6,118.523 ล้านบาท

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ของปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเท่ากับ - 27.77114 แสดงว่าหากอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีลดลง 27.77114 ล้านบาท

หนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ของหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเท่ากับ - 0.45 แสดงว่าหากหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรีลดลง 0.45 ล้านบาท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลและเป็นตัวกำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ได้แก่ สภาพคล่องของธนาคารออมสิน(LD) รองลงมา ได้แก่ ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคาร (TD) อัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (MLR) และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎีสินเชื่อ ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ ที่กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ยคุณภาพเกิด ณ อุปสงค์ต่อเงินกู้เท่ากับอุปทานของเงินให้กู้ และเป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผู้กู้และผู้ให้กู้ยอมรับ โดยอุปสงค์ต่อเงินกู้จะแปรผันในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นปริมาณสินเชื่อก็จะลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลงปริมาณสินเชื่อก็จะเพิ่มขึ้น โดยอุปทานของสินเชื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินที่จะให้กู้ และอัตราผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินจะได้รับ และสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด ซึ่งจะเห็นได้ว่า ธนาคารจะได้รับกำไรสูงสุด เมื่อมีการปรับตัวในการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงิน มีการนำเงินฝากของผู้ฝากมาหมุนเวียนปล่อยให้ลูกค้าด้านสินเชื่อกู้ยืม เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงิน นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา มั่นคงพูนสวัสดิ์ (2544) ที่ศึกษาเรื่องสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับการลงทุนและการบริโภค กล่าวคือ ปริมาณเงินฝากรวม ปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศ และผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม มีความสัมพันธ์ใน

ทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นตัวกำหนดปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับการลงทุนและการบริโภค และผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของอุทัย สิริธัญวงศ์ (2546) ซึ่งศึกษาเรื่อง อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย กล่าวคือปริมาณเงินกู้ยืมรวมในประเทศและต่างประเทศ ผลผลิตขั้นมูลรวมและปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นปัจจัยกำหนดอุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ ละอองดาว ชนะสูตร (2546) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งได้ผลการศึกษาว่า ปริมาณเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ อัตราเงินเพื่อหรือดัชนีราคาผู้บริโภค ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เป็นปัจจัยกำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ไทย และผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วรรัตน์ พรหมมนตรี (2551) ที่ศึกษาเรื่องสินเชื่อของธนาคารออมสิน ซึ่งได้ผลการศึกษาว่า ปริมาณเงินฝากรวมทั้งหมดของธนาคารออมสิน ปริมาณเงินกองทุนของธนาคารออมสิน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (TD) สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (LD) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (MLR) และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ซึ่งมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินแล้ว สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะต่อธนาคารออมสิน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และกำหนดทิศทางของการปล่อยสินเชื่อ ตลอดจนควบคุมปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินได้อย่างเป็นระบบ สามารถที่จะแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่นได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิเคราะห์ปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (TD) สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (LD) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (MLR) และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) สามารถใช้เป็นแนวทางในการที่จะเพิ่มหรือชะลอปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน โดยกำหนดนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงานผ่านปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสิน สภาพคล่องของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ย

เงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น ถ้าต้องการเพิ่มปริมาณสินเชื่อธนาคารออมสิน ต้องเพิ่มปริมาณเงินฝากหรือชะลอการลงทุนในหลักทรัพย์อื่น เพื่อนำปริมาณเงินดังกล่าวไปให้สินเชื่อ และเพิ่มสภาพคล่องในการดำเนินงาน หรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดี เพื่อเพิ่มปริมาณความต้องการสินเชื่อของประชาชน

นอกจากการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ผ่านตัวแปรเชิงปริมาณแล้ว ธนาคารออมสินยังต้องมีมาตรการอื่น ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารโดยผ่านตัวแปรเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ธนาคารออมสินควรระดมเงินฝากให้มีการขยายตัวมากขึ้น การปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน ต้องมีการปรับเปลี่ยนได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์เพื่อสามารถแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ได้ มุ่งเน้นในด้านการเพิ่มเงินฝากประเภทประจำให้มีระยะเวลาในการฝากที่เพิ่มขึ้นและหลากหลายมากขึ้น ธนาคารควรมี การปรับปรุงช่องทางการบริการด้านเงินฝากให้มีความสะดวกและรวดเร็ว รวมถึงการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ด้านเงินฝาก เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณเงินฝากในภาพรวม อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ อีกทางหนึ่งด้วย เพราะเงินฝากเป็นส่วนที่จะทำให้ธนาคารออมสินมีสภาพคล่องสูง การมีสภาพคล่องสูงจะทำให้ธนาคารปล่อยสินเชื่อได้มากขึ้น และเพื่อที่จะได้ควบคุมปริมาณสินเชื่อได้ตามแนวทางของธนาคารที่วางไว้ ธนาคารจะต้องมีการวางแผนในการบริหารสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยควรเน้นเงินฝากที่มีต้นทุนต่ำเพื่อลดค่าใช้จ่ายของธนาคารในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เพื่อไม่ให้ธนาคารมีภาระค่าใช้จ่ายเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไม่สูงมากจนเกินไป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในภายหลังได้

2. ธนาคารออมสินควรกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ กล่าวคือ ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจธนาคารอาจมีการกำหนดเงื่อนไขการให้กู้ยืมกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างสำหรับลูกค้าชั้นดี ให้อยู่ในอัตราที่สามารถเป็นทางเลือกและเหมาะสมกับความต้องการของลูกค้ามากยิ่งขึ้น รวมทั้งทำการวิจัยเพื่อแสวงหาสินเชื่อตัวใหม่ การปรับปรุงวิธีปฏิบัติ ระเบียบคำสั่ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อของธนาคารให้มีความยืดหยุ่น ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า

3. ธนาคารควรมีการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ประชาชนทราบถึงรายละเอียดการให้บริการด้านสินเชื่อประเภทต่าง ๆ ของธนาคารออมสิน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ทราบว่าธนาคารออมสินมีบริการด้านการให้สินเชื่อ แต่ไม่ทราบรายละเอียดและวิธีการขอใช้บริการด้านสินเชื่อแต่ละประเภทของธนาคาร โดยให้ความสำคัญกับการขยายบริการด้านสินเชื่อให้มากขึ้น จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการพัฒนา เสริมทักษะให้พนักงานที่ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถทางด้านสินเชื่อ โดยอาจนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในกระบวนการคัดกรองลูกค้า

สินเชื่อ ตรวจสอบลูกหนี้ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง รวมทั้งควรมีการศึกษาถึงแนวทางที่เข้มงวดในการกำกับดูแลด้านการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร เพื่อลดปัญหาหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อเสนอแนะในด้านการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารออมสินเขตลพบุรี ได้ทำการ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (TD) สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (LD) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีของธนาคารออมสิน (MLR) และหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ได้ผลการศึกษาที่แสดงว่า สภาพคล่องของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (LD) มีอิทธิพลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินมากที่สุด แต่ปัจจุบันยังมีนโยบายรัฐวิสาหกิจ นโยบายกระทรวงการคลัง กฎเกณฑ์และสภาพแวดล้อม ตัวบ่งชี้ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจ (GDP CPI) และการแข่งขันทางธุรกิจสินเชื่อ

ดังนั้นหากมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารออมสิน จึงควรนำปัจจัยตัวแปรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นโยบายรัฐวิสาหกิจ นโยบายกระทรวงการคลัง กฎเกณฑ์และสภาพแวดล้อม ตัวบ่งชี้ ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจ (GDP CPI) และการแข่งขันทางธุรกิจสินเชื่อนำมาศึกษาด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จินตนา มั่นคงพูนสวัสดิ์ (2544) "สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับการลงทุนและการบริโภค"
วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง

ณัฐพล ลำเถาเงิน (2543) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์
ไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย "
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธนาคารออมสิน (2547-2552) รายงานประจำปี (2547-2552) กรุงเทพมหานคร

ธนาคารออมสิน (2547-2552) รายงานสินเชื่อจากระบบ KOGNOS ธนาคารออมสินภาค 4
พระนครศรีอยุธยา

ธนาคารออมสิน บริการสินเชื่อ จาก <http://www.gsb.or.th/loan/index.php> (เข้าถึง 25 ธันวาคม
2552)

ธนาคารออมสิน บริการเงินฝาก จาก <http://www.gsb.or.th/savings/index.php> (เข้าถึง 25 ธันวาคม
2552)

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2552) สถิติการเงินและการธนาคาร <http://www.bot.go.th> (เข้าถึง 12
มกราคม 2553)

ละอองดาว ชนะสูตร (2546) "ปัจจัยกำหนดสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย "
วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วรารัตน์ พรหมมนตรี (2551) "สินเชื่อธนาคารออมสิน" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมรักษ์ รักษาทรัพย์ และจรี ดาปนานนท์ (2540) เศรษฐศาสตรมหาภาค 2 กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมใจ มโนดำรงธรรม (2542) "สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อุทัย สี่หิรัญวงศ์ (2546) "อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตารางข้อมูลสำหรับการประมวลผล

ตารางแสดงข้อมูลสำหรับการประมวลผล

ปี/ไตรมาส	ปริมาณสินเชื่อ ของธนาคาร ออมสิน (ล้านบาท)	ปริมาณเงินฝาก ของธนาคาร ออมสิน (ล้านบาท)	สภาพคล่องของ ธนาคารออมสิน (ปริมาณสินเชื่อ/ ปริมาณเงินฝาก)	อัตราดอกเบี้ย ลูกค้านิติ (ร้อยละ)	หนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้ที่ไม่ก่อ ให้เกิดรายได้ (ล้านบาท)
2547/4	3,559.52	5,647.65	0.6302	5.75	55.22
2548/1	3,804.88	5,620.77	0.6769	5.75	61.35
2548/2	4,069.09	5,458.06	0.7455	5.75	86.53
2548/3	4,253.46	5,571.38	0.7634	6.00	85.07
2548/4	4,430.84	5,664.75	0.7821	6.50	74.67
2549/1	4,699.04	5,499.46	0.8489	7.25	84.04
2549/2	4,883.72	5,382.96	0.9072	7.50	106.77
2549/3	5,037.10	5,429.85	0.9276	7.75	125.31
2549/4	5,094.02	5,681.99	0.8965	7.75	140.69
2550/1	5,127.06	5,875.85	0.8725	7.50	178.42
2550/2	5,196.45	5,764.37	0.9014	7.00	194.38
2550/3	5,246.22	5,800.42	0.9044	6.87	195.20
2550/4	5,301.32	5,978.98	0.8866	6.87	195.01
2551/1	5,476.60	5,976.49	0.9163	6.87	211.71
2551/2	5,604.29	6,018.76	0.9311	7.25	235.20
2551/4	5,727.19	6,412.05	0.8931	6.75	234.72
2552/1	5,738.30	6,327.23	0.9069	6.25	245.55
2552/2	5,830.13	6,470.33	0.9010	5.85	246.40
2552/3	6,682.62	6,832.32	0.9780	5.85	238.98
ค่าเฉลี่ย	4,788.09	5,570.68	0.8134	6.35	149.76

ที่มา : ธนาคารออมสิน รายงานผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินเขตลพบุรี 2547-2552

ภาคผนวก ข
การประมวลผลข้อมูล

ผลการวิเคราะห์จากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

Dependent Variable: TL

Method: Least Squares

Date: 12/10/09 Time: 22:48

Sample: 2004Q4 2009Q3

Included observations: 20

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5378.053	193.9254	-27.73259	0.0000
TD	0.926835	0.029105	31.84462	0.0000
LD	6118.523	118.8419	51.48456	0.0000
MLR	-27.77114	12.27886	-2.261704	0.0390
NPLS	-0.459221	0.173832	-2.641753	0.0185
R-squared	0.999498	Mean dependent var		5070.205
Adjusted R-squared	0.999364	S.D. dependent var		763.3738
S.E. of regression	19.24722	Akaike info criterion		8.964929
Sum squared resid	5556.834	Schwarz criterion		9.213862
Log likelihood	-84.64929	Hannan-Quinn criter.		9.013523
F-statistic	7468.167	Durbin-Watson stat		1.918542
Prob(F-statistic)	0.000000			

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางปิยพร พานทอง
วัน เดือน ปี	10 กรกฎาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2537
สถานที่ทำงาน	ธนาคารออมสินเขตลพบุรี จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่ง	หัวหน้าหน่วยประเมินราคาและพิธีการสินเชื่อเขตลพบุรี